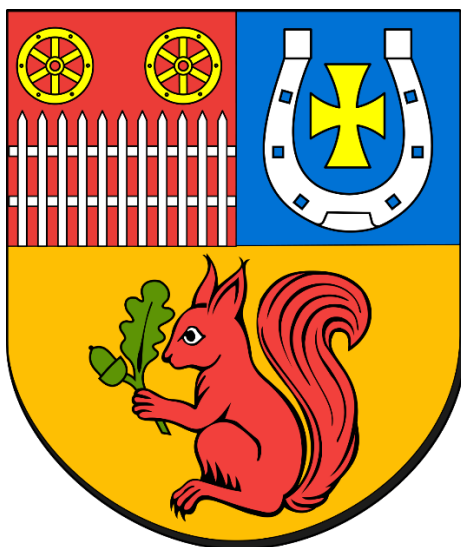

GMINA JAROCIN

ANALIZA POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY JAROCIN

**SPORZĄDZONA NA POTRZEBY OPRACOWANIA
ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY JAROCIN**

JAROCIN 2022

SPIS TREŚCI:

1. ANALIZA UWARUNKOWAŃ EKONOMICZNYCH, ŚRODOWISKOWYCH I SPOŁECZNYCH	3
1.1. ANALIZA UWARUNKOWAŃ EKONOMICZNYCH	3
1.2. ANALIZA UWARUNKOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH.....	9
1.3. ANALIZA UWARUNKOWAŃ SPOŁECZNYCH	9
1.4. ANALIZA STANU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	15
2. ANALIZA UWARUNKOWAŃ DEMOGRAFICZNYCH WRAZ Z PROGNOZĄ DEMOGRAFICZNĄ.....	22
2.1. ANALIZA UWARUNKOWAŃ DEMOGRAFICZNYCH	22
2.2. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA	26
3. ANALIZA MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA PRZEZ GMINĘ WYKONANIA SIECI KOMUNIKACYJNEJ I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, A TAKŻE INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ, SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH GMINY.....	32
3.1. BUDŻET GMINY	32
3.2. WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA.....	35
4. BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ	37
5. PODSUMOWANIE	41

1. ANALIZA UWARUNKOWAŃ EKONOMICZNYCH, ŚRODOWISKOWYCH I SPOŁECZNYCH

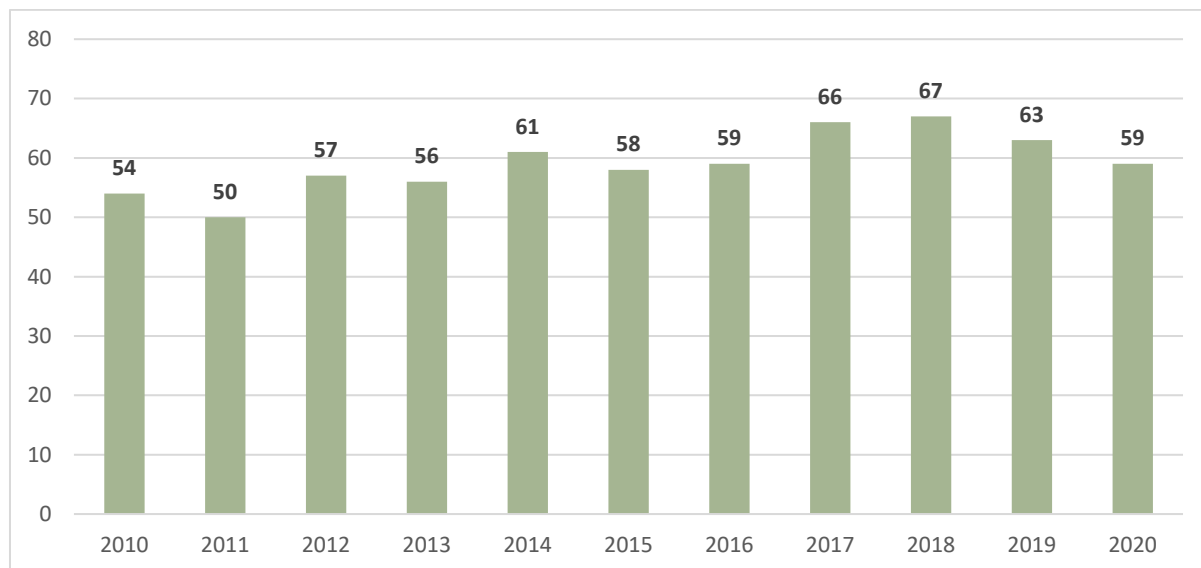
1.1. ANALIZA UWARUNKOWAŃ EKONOMICZNYCH

Rynek pracy

W gminie Jarocin liczba osób pracujących przypadających na 1000 ludności w roku 2020 wynosiła 59 osób. Wynik w porównaniu z rokiem poprzednim jest niższy o 4 osoby. W latach poprzednich liczba osób pracujących na 1000 ludności podlegała wahaniom. Od roku 2019 odnotowuje się jej spadek, jednak sumarycznie w porównaniu do roku 2010 liczba osób pracujących na 1000 ludności wzrosła o 5.

Liczba osób pracujących na 1000 ludności w gminie Jarocin jest zdecydowanie niższa niż średnia w 2020 r. dla powiatu niżańskiego, województwa podkarpackiego, a także dla kraju, gdzie wskaźnik ten wynosił odpowiednio 111, 217 i 252 osób pracujących na 1000 ludności. Jest to w pewnym stopniu konsekwencja zatrudnienia w rolnictwie w gospodarstwach indywidualnych, nieuwzględnionych w zestawieniu GUS. W roku 2020 udział pracujących kobiet w stosunku do ogólnej liczby osób pracujących przewyższał udział mężczyzn i wynosił ok. 61%.

Wykres nr 1. Liczba pracujących na 1000 osób w gminie wiejskiej Jarocin w latach 2010–2020 (Liczba pracujących na 1000 osób ujmowana jest bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W strukturze zatrudnienia w powiecie niżańskim dominuje sektor rolniczy, w którym pracuje 52,99% aktywnych zawodowo osób. Drugim z kolei, pod względem liczby zatrudnionych, sektorem są różnego rodzaju usługi – ok. 27%. W przemyśle i budownictwie zatrudnionych jest ok. 19%, a w sektorze finansów ok. 0,7% pracujących. W tabeli poniżej przedstawiono dla porównania strukturę zatrudnienia dla województwa podkarpackiego.

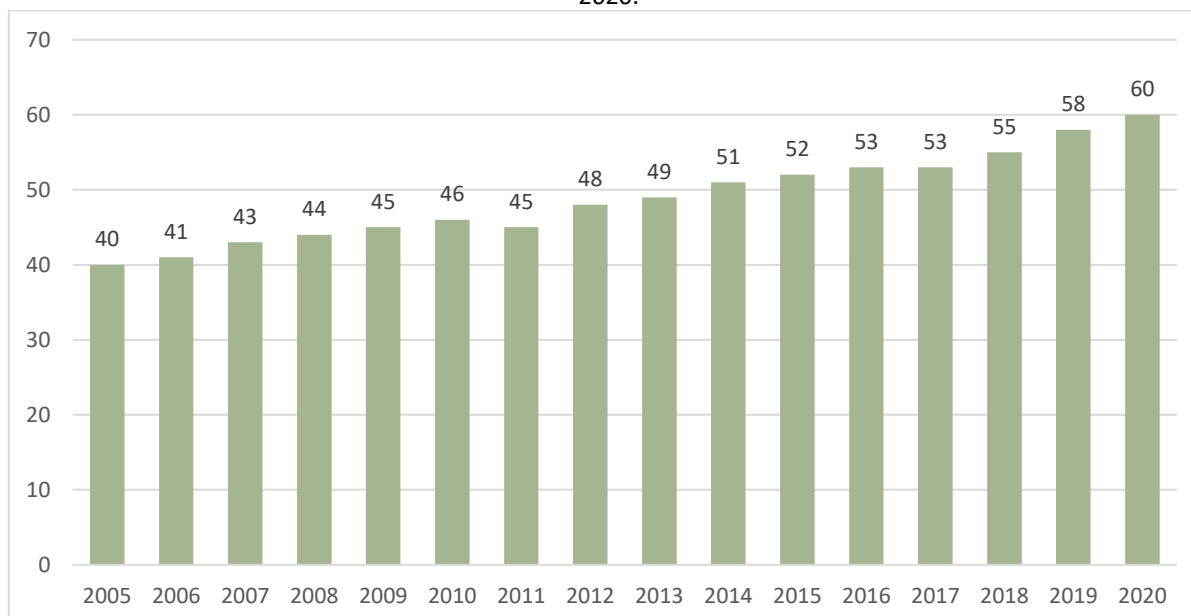
Tabela nr 1. Porównanie udziału zatrudnionych w poszczególnych sektorach (rolniczym, przemysłowym i budownictwie, usługowym, finansowym) w roku 2020 w województwie podkarpackim oraz powiecie nizańskim. (Zgodnie z GUS wskaźnik liczony bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, duchownych i pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Dane łącznie z rolnictwem indywidualnym i pracującymi w organizacjach, fundacjach, związkach (SOF), według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności).

	pow. nizański	woj. podkarpackie
rolniczy (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo)	52,99%	35,83%
usługowy (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja i inne)	26,93%	37,27%
przemysł i budownictwo	19,43%	25,54%
finansowy (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości)	0,65%	1,35%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie nizańskim wynosi 4 197,13 zł, co odpowiada 76% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce (dane na 2020 r.). Jest ono niższe niż średnie zarobki brutto w województwie (4 707,81 zł).

Wykres nr 2. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 osób w gminie Jarocin w latach 2005-2020.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W gminie Jarocin liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców od roku 2012 nie uległa spadkowi. W czasie analizy niewielki spadek nastąpił jedynie w roku 2011, dodatkowo w roku 2016 zarejestrowano okres stagnacji. Sumarycznie, od 2005 roku liczba podmiotów na 1000 ludności zwiększyła się o 20. Ogólna liczba podmiotów w 2021 r. wynosiła 338, z czego najwięcej, bo aż 330 (97,6%) było mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0-9 pracowników.

Należy zaznaczyć, że na niskim poziomie utrzymuje się liczba podmiotów wyrejestrowywanych, zatem prowadzona działalność gospodarcza zasadniczo utrzymuje się na rynku. W 2021 r. liczba ta

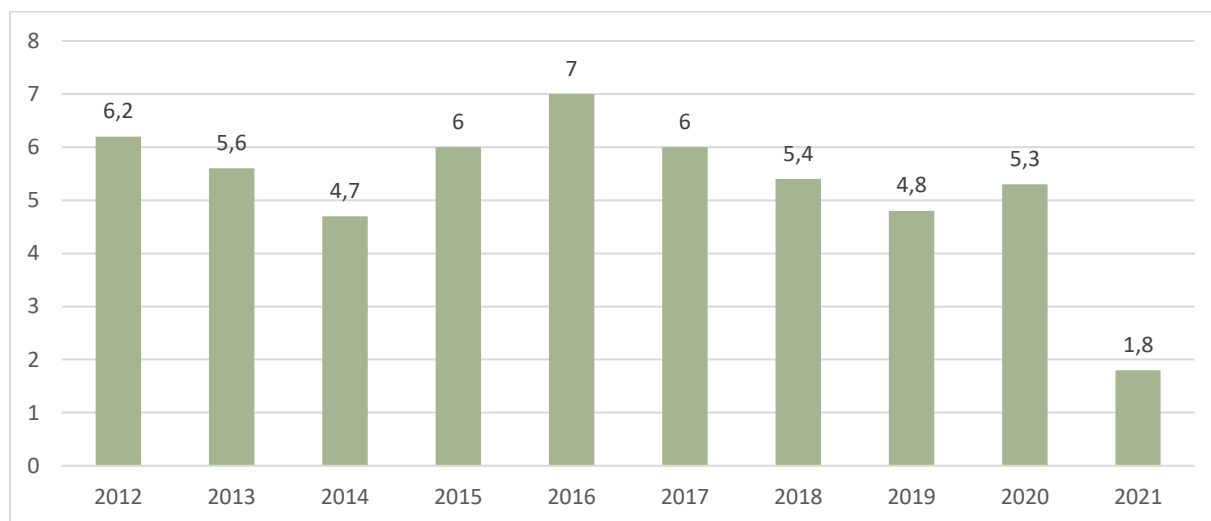
wynosiła 1,8% w stosunku do ogólnej liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON. W 2011 roku osiągnęła ona najwyższą wartość (8,9%). Należy również zauważyć, że w roku 2021 powstało kilka nowych podmiotów sektora kreatywnego, co wskazuje na stopniowy rozwój funkcji poza rolniczych w gminie.

Tabela nr 2. Procentowy udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON oraz procentowy udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektorów: medycznego, kreatywnego, przetwórstwa rolno-spożywczego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów w gminie Jarocin w latach 2011-2020.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON [%]	6,2	5,6	4,7	6,0	7,0	6,0	5,4	4,8	5,3	1,8
udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora medycznego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem [%]	0,00	0,00	0,00	5,26	7,41	0,00	6,25	0,00	0,00	0,00
udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem [%]	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,94	0,00	4,17
udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora przetwórstwa rolno-spożywczego w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem [%]	3,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres nr 3. Udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON w latach 2012-2021 [%].

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

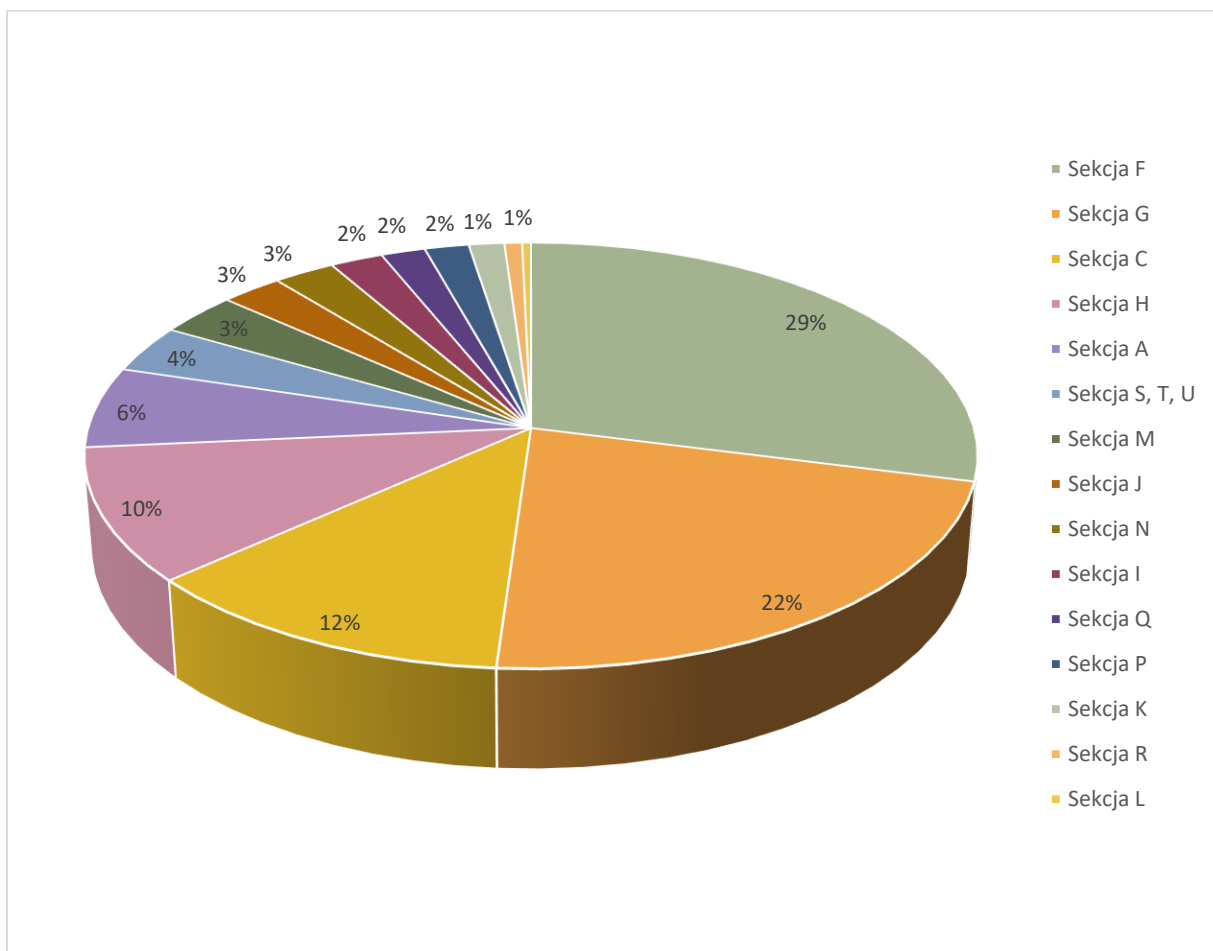
Przez osoby fizyczne prowadzona jest głównie działalność gospodarcza z zakresu sekcji F i G według Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), czyli z zakresu budownictwa oraz handlu hurtowego, detalicznego i naprawy pojazdów. Łącznie obejmują one ok. 51% wszystkich prowadzonych przez osoby fizyczne działalności gospodarczych w gminie Jarocin (dane na 2021 r.). Liczba osób prowadzących ww. działalności w stosunku do roku 2016 zwiększyła się o 23 podmioty w przypadku budownictwa oraz o 6 podmiotów w przypadku handlu hurtowego i detalicznego,

naprawy pojazdów. Znaczący udział ma również sekcja C (przetwórstwo przemysłowe) oraz sekcja H (transport i gospodarka magazynowa). Pozytywnym zjawiskiem jest zauważalny udział firm zajmujących się działalnością z zakresu sekcji M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna) oraz zakwalifikowanych do sekcji S, T, U (różnego rodzaju usługi). Udział osób fizycznych prowadzących działalność z zakresu pozostałych sekcji odznacza się zdecydowanie niższym poziomem, wynoszącym poniżej 3%. O rozwoju funkcji pozarolniczych w gminie świadczy także stosunkowo wysoki udział (ok. 6%) działalności z zakresu rolnictwa, leśnictwa, rybactwa i rybołówstwa (sekcja A).

Tabela nr 3. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji PKD 2007 w gminie Jarocin w latach 2016-2021.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ogółem	229	229	242	251	258	276
Sekcja F (budownictwo)	51	55	62	64	69	80
Sekcja G (handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych)	55	54	58	57	59	61
Sekcja C (przetwórstwo przemysłowe)	32	33	34	33	31	34
Sekcja H (transport i gospodarka magazynowa)	24	24	24	28	28	28
Sekcja A (rolnictwo, leśnictwo, rybactwo i łowiectwo)	14	13	14	15	16	17
Sekcje S, T, U (pozostała działalność usługowa; gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby; organizacje i zespoły eksterytorialne)	9	10	11	13	10	10
Sekcja M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna)	9	8	8	8	8	9
Sekcja J (informacja i komunikacja)	7	6	5	4	7	7
Sekcja N (działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca)	6	5	5	6	7	7
Sekcja I (działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi)	10	10	9	7	6	6
Sekcja Q (opieka zdrowotna i pomoc społeczna)	5	4	6	6	5	5
Sekcja P (edukacja)	3	3	3	4	4	5
Sekcja K (działalność finansowa i ubezpieczeniowa)	3	3	2	4	5	4
Sekcja R (działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją)	0	0	0	1	2	2
Sekcja L (działalność związana z obsługą rynku nieruchomości)	1	1	1	1	1	1

Wykres nr 4. Struktura rynku działalności gospodarczej prowadzonej przez osoby fizyczne, według sekcji PKD 2007 w gminie Jarocin w roku 2021.

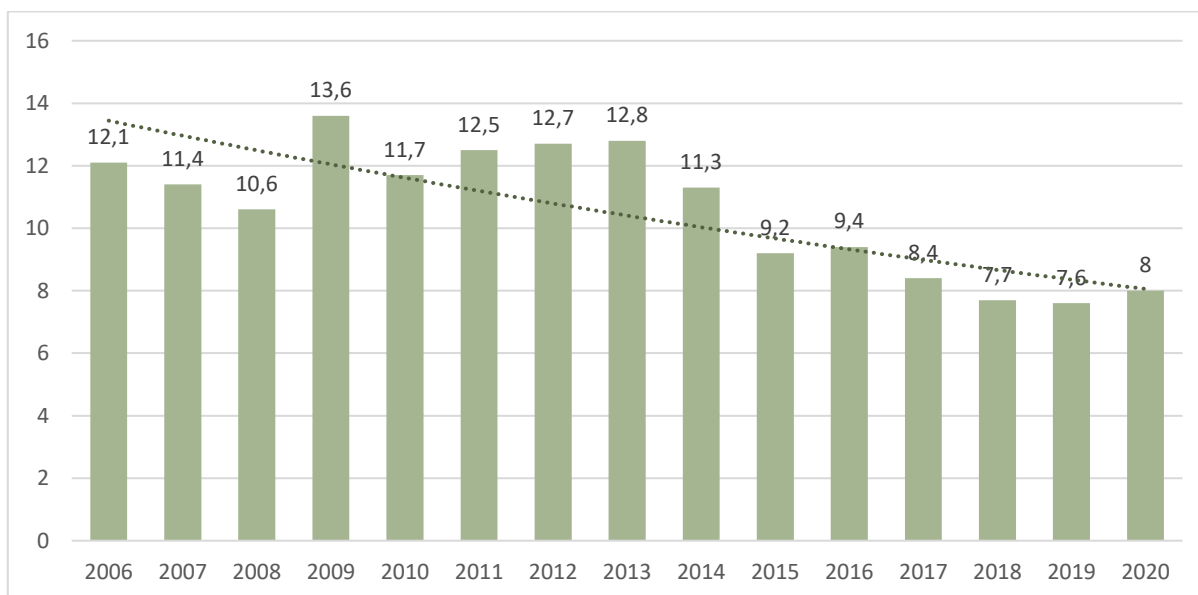
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Pozytywnym aspektem jest to, że ogólna liczba firm w analizowanym obszarze, prowadzonych przez osoby fizyczne, rośnie i w stosunku do roku 2016 zwiększyła się o 47 podmiotów. Stanowi to wzrost o ponad 20,5%. Ogólna liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą zarejestrowanych w rejestrze REGON w 2021 r. osiągnęła poziom 276 osób.

Bezrobocie

Sytuację na rynku pracy obrazuje również stopa bezrobocia oraz liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych. Stopa bezrobocia, rozumiana jako stosunek liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych do liczby ludności w wieku produkcyjnym, w 2020 r. dla gminy Jarocin wyniosła 8%. Co istotne, od 2014 do 2019 r. (z wyjątkiem 2016 r.) wskaźnik ten ulegał obniżeniu - bezrobocie zmniejszyło się o 5,2%, co jest bardzo pozytywnym zjawiskiem. Na wzrost liczby osób bezrobotnych w ostatnim roku analizy miały wpływ wydarzenia gospodarcze związane z pandemią Covid-19, która rozpoczęła się na początku 2020 r. Wykładnicza linia trendu sugeruje dalszy spadek wskaźnika na przestrzeni kolejnych 20 lat do wartości ok. 4%. Stopa bezrobocia w gminie Jarocin utrzymuje się na niższym poziomie w porównaniu do średniej dla powiatu niżańskiego (9,1%) oraz wyższym w stosunku do województwa podkarpackiego (6,7%). Stopa bezrobocia w gminie Jarocin jest także wyższa niż średnia dla kraju, która wynosi 4,6%.

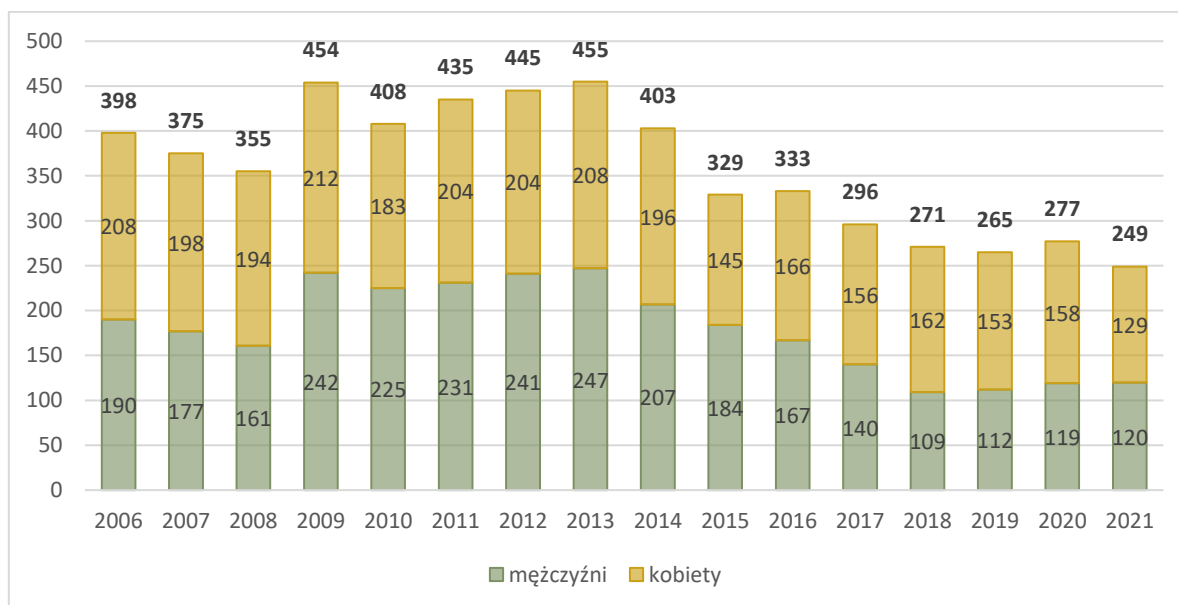
Wykres nr 5. Procentowy udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Jarocin w latach 2006-2020.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W analogiczny sposób, jak stopa bezrobocia na przestrzeni lat kształtowała się liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych. Zgodnie z najnowszymi danymi w ostatnim roku analizy w gminie mieszkało 249 osób bezrobotnych, w tym 120 mężczyzn (48%) oraz 129 kobiet (52%). W 2006 roku ich liczba była większa o 149 osób (398 zarejestrowanych bezrobotnych – 190 mężczyzn oraz 208 kobiet). Dane z 2021 r. świadczą więc o odwróceniu tendencji wzrostowej z roku 2020.

Wykres nr 6. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Jarocin w latach 2006-2021.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

1.2. ANALIZA UWARUNKOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH

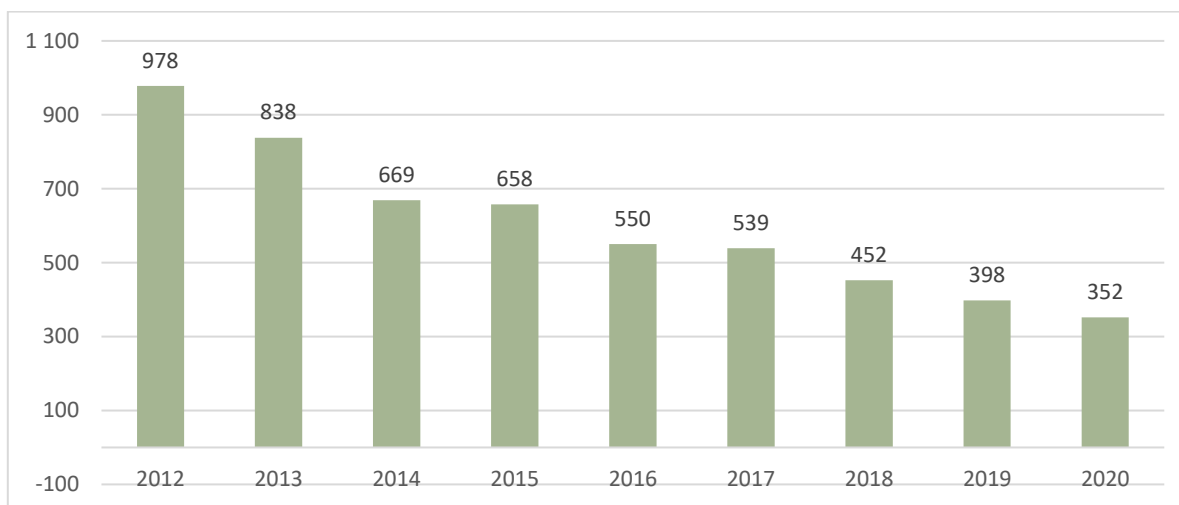
Analiza uwarunkowań środowiskowych została przedstawiona w części tekstowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jarocin.

1.3. ANALIZA UWARUNKOWAŃ SPOŁECZNYCH

Opieka społeczna

Na terenie gminy funkcjonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jarocinie odpowiadający za umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudności życiowych, których nie są w stanie pokonać z wykorzystaniem własnych możliwości i zasobów. Poza realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej Ośrodek zajmuje się także wypłatą zasiłków rodzinnych z dodatkami, świadczeń wychowawczych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, stypendiów szkolnych, itp. Do najczęstszych powodów przyznawania świadczeń w 2020 r. należały: bezrobocie, ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności, długotrwała choroba. W 2020 r. z pomocy ośrodka skorzystało 112 gospodarstw domowych (352 osoby). Zatem udział beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem w 2020 r. wyniósł 6,6%. Na przestrzeni ostatnich lat wskaźnik ten odznaczał się wyraźną tendencją malejącą – w stosunku do roku 2012 udział osób korzystających z pomocy społecznej spadł o ok. 64%.

Wykres nr 7. Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie Jarocin w latach 2012-2020.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Edukacja

Na obszarze gminy Jarocin zlokalizowanych jest 4 szkoły podstawowe oraz jedno przedszkole. Dodatkowo przy trzech placówkach szkolnych funkcjonują oddziały przedszkolne.

Do placówek prowadzonych przez Gminę Jarocin należą:

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Domostawie z oddziałem przedszkolnym,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Jarocinie, w skład którego wchodzi: Publiczna Szkoła Podstawowa im. Ks. Jana Twardowskiego w Jarocinie oraz Przedszkole w Jarocinie,

Do szkół prowadzonych przez inne podmioty należą:

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Mostkach-Sokalach z oddziałem przedszkolnym prowadzona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Państwa Jarocin,
- Szkoła Podstawowa Fundacji „Elementarz” z Oddziałem Przedszkolnym im. Św. Stanisława Kostki w Golcach prowadzona przez Fundację Ekologiczną Wychowanie i Sztuka „ELEMENTARZ” w Katowicach.

Zgodnie z Raportem o stanie Gminy za 2020 r., w roku szkolnym 2020/2021 do przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych uczęszczało 141 dzieci, sumarycznie ich liczba nie uległa zmianie w porównaniu do roku poprzedniego. W przypadku szkół podstawowych nastąpił wzrost o 3 uczniów i w roku 2020/2021 uczyły się w nich 382 osoby.

Zgodnie z danymi GUS współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych w 2020 r. wyniósł w gminie 98,70%. Oznacza to, że prawdopodobnie niewielka część dzieci w wieku szkolnym uczęszczała do szkół podstawowych poza terenem gminy. Wskaźnik dla szkół podstawowych jest wyższy zarówno od średniej dla powiatu nizańskiego (89,02%) jak i województwa podkarpackiego (94,35%).

Kultura, sport i rekreacja

Na terenie gminy funkcjonuje Gminny Ośrodek Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji w Jarocinie. W jego struktury wchodzi następujące jednostki:

- GOKSTiR,
- Centrum Edukacji Ekologicznej w Jarocinie,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Jarocinie,
- Filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Domostawie.

Ośrodek odpowiada za realizację zadań w dziedzinie wychowania, edukacji, upowszechniania kultury. Obejmuje on działania z zakresu kultury, rozrywki, czytelnictwa, a także edukacji ekologicznej i promocji Gminy Jarocin. Do grupy odbiorców wykonywanych zadań należą zarówno dzieci, dorośli, jak i seniorzy. W 2020 r. Gminny Ośrodek zorganizował 11 wydarzeń o zróżnicowanym charakterze oraz 4 konkursy w skali lokalnej. Do ww. wydarzeń należały: imprezy okolicznościowe, obchody świąt narodowych, akcje i spotkania integracyjne współorganizowane ze szkołami, lokalnymi stowarzyszeniami i radami sołeckimi. We wcześniejszych latach w gminie odbywały się także imprezy plenerowe o znaczeniu ogólnopolskim, takie jak trzecia edycja Festiwalu Muzyki Pozytywnej – T3, Biegi Zwycięstwa nad bolszewikami „Goń bolszewika, goń” imienia kawalerów orderu Virtuti Militari Jana Koziola i Sebastiana Małka, Spotkanie rodzinne w państwie Jarocin.

Ośrodek jest organizatorem zajęć wokalnych, tanecznych, rytmicznych, plastycznych, ceramicznych i sportowych dla dzieci i młodzieży. W Ośrodku swoje próby przeprowadza także zespół „Jargocianie”. Zajęcia wokalne zapewnione są także grupie seniorów.

W 2020 r. pozyskano fundusze na następujące projekty i zadania:

- Zakup nowości wydawniczych z funduszy Biblioteki Narodowej,
- Program „Kultura w sieci”, projekt „Poddasze pełne wspomnień – spacer wirtualny”,

- Projekt „Wzmocnienie instytucji kultury na terenie gminy Jarocin przez zakup wyposażenia do bibliotek i pracowni ceramicznej oraz przeszkolenie pracowników do przeprowadzania cyklicznych warsztatów”,
- Impreza plenerowa „zimowy zlot entuzjastów morsowania”.

W gminie Jarocin funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna, która prowadzi dwa oddziały (w Jarocinie i Domostawie). Do zadań statutowych bibliotek należą: gromadzenie, opracowanie, udostępnianie zbiorów i materiałów bibliotecznych czytelnikom. Gmina posiada kompletny katalog elektroniczny, który jest systematycznie uzupełniany. Dostęp do katalogu jest możliwy poprzez stronę internetową Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji. W 2020 r. stan całego księgozbioru liczył 24 995 woluminów. W tym samym roku z Biblioteki wypożyczono 18 492 książki na zewnątrz oraz 82 w czytelnii. Placówki odwiedziło 9 352 (w wypożyczalniach) oraz 143 czytelników (w czytelniach). Do głównej grupy odbiorców należą osoby w wieku szkolnym. W bibliotekach można również wypożyczyć czasopisma, a jej pracownicy prowadzą lekcje biblioteczne, wystawki, spotkania z książką dla najmłodszych, konkursy literackie.

Na terenie gminy działają kluby krzewiące kulturę fizyczną. Należą do nich: LZS Jarocin, LZS Zdziary, Stowarzyszenie Przyjaciół Państwa Jarocin. Dwa pierwsze stanowią kluby piłkarskie, które występują w rozgrywkach prowadzonych przez OZPN Stalowa Wola, z kolei Stowarzyszenie zajmuje się działalnością sportowo-rekreacyjną. Jest organizatorem Biegów Zwycięstwa nad bolszewikami "Goń bolszewika, goń" im. Sebastiana Małka i Jana Koziola kawalerów orderu Virtuti Militari za bohaterskie czyny dokonane w czasie wojny polsko - bolszewickiej 1920 r. W gminie infrastrukturę sportową tworzą przede wszystkim przyszkolne place zabaw oraz wielofunkcyjne boiska sportowe. LZS Zdziary i LZS Jarocin mają do dyspozycji stadiony.

Centrum Edukacji Ekologicznej posiada salę dydaktyczną i konferencyjną, salę ekspozycji przyrodniczej, ścieżkę edukacyjną dla maluchów, a także ścieżkę przyrodniczo-edukacyjną „Przyjazny Las”. CEE odpowiadało za organizację konkursów fotograficznych, a także Dni Fotografii Przyrodniczej Ziemi Niżańskiej, czy EKO-FESTIWAL-u.

Do najważniejszych atrakcji wypoczynkowych i rekreacyjnych w gminie należy zbiornik wodny w Jarocinie. Mieszkańcy mogą wypożyczyć w tym miejscu kajaki, korzystać z plaży, siłowni na świeżym powietrzu, placu zabaw, baru, a także sceny plenerowej. Zespół rekreacyjno-sportowy (siłownia, boiska wielofunkcyjne, plac zabaw) jest zlokalizowany również w Szyperkach. Walory przyrodnicze gminy sprzyjają aktywnym formom wypoczynku, np. w formie spacerów ścieżkami leśnymi. Mieszkańcy korzystają także ze szlaków rowerowych.

Zdrowie

Usługi medyczne zapewniane są przede wszystkim przez Niepubliczny Ośrodek Opieki Zdrowotnej, a także gabinet stomatologiczny. Ośrodek w swoich strukturach posiada gabinet lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, gabinet pielęgniarstwa i położnej środowiskowo-rodzinnej oraz gabinet medycyny szkolnej. Na terenie gminy funkcjonuje także Stacja Caritas w Domostawie z filią w Majdanie Golczańskim Diecezji Sandomierskiej. Stacja i filia świadczą nieodpłatne usługi rehabilitacyjno-pielęgnacyjno-socjalne. W gabinecie stomatologicznym w Jarocinie prowadzona jest opieka stomatologiczna nad uczniami Szkół Podstawowych w Jarocinie oraz Domostawie.

W ramach podstawowej opieki zdrowotnej w 2020 r. w gminie Jarocin udzielono 8 274 porady lekarskie. Wskaźnik liczby przychodni na 10 tys. ludności, wynosił w 2020 roku 4 obiekty, czyli o jeden mniej niż dla powiatu niżańskiego oraz o dwa mniej w porównaniu do województwa podkarpackiego. Ponadto, na terenie gminy działa jedna apteka.

Administracja, instytucje i stowarzyszenia

Siedzibą władz gminy jest miejscowość Jarocin. Koncentruje się w niej obsługa administracyjna gminy – zlokalizowany jest tutaj Urząd Gminy, a także inne instytucje infrastruktury społecznej: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkolno-Przedszkolny, Gminny Ośrodek Kultury, Turystyki i Rekreacji, Gminna Biblioteka Publiczna.

Rada Gminy każdego roku przyjmuje Program współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Określa on cele, zasady, zakres oraz formy współpracy, jego realizacja obejmuje między innymi działania w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, czy na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Na terenie gminy działają dwie jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej: w Jarocinie i Domostawie. W 2020 r. w gminie funkcjonowały następujące stowarzyszenia:

- Przyjaciół Państwa Jarocin,
- Rozwoju Społeczności Majdan Golczański,
- LZS Zdziary,
- LZS Jarocin,
- „Trzy Pokolenia” w Zdziarach,
- Społeczny Komitet Budowy Pomnika „Rzeź Wołyńska” w Domostawie.

Mieszkańcy gminy aktywnie uczestniczą w jej życiu społecznym poprzez członkostwo w Kołach Gospodyń Wiejskich. Pięć KGW specjalizuje się w różnych dziedzinach, angażują się one w wydarzenia organizowane przez gminę oraz inne organizacje. W 2020 r. Koła Gospodyń powstały w Majdanie Golczańskim oraz Jarocinie.

Bezpieczeństwo

Bezpieczeństwo mieszkańców na terenie gminy Jarocin zapewnia Komenda Powiatowa w Nisku. Gmina Jarocin należy do rejonu służbowego nr 5, do którego przydzielony został jeden dzielnicowy. W 2020 r. Komenda Powiatowa uruchomiła punkt przyjęć dzielnicowego, który zlokalizowany jest w budynku ochotniczej Straży Pożarnej w Jarocinie. Mieszkańcy mogą korzystać z pomocy policji naprzemiennie w godzinach 9:00-11:00 oraz 15:00-17:00. Dzięki obecności funkcjonariusza w gminie możliwy jest szybki kontakt lokalnej społeczności z dzielnicowym oraz natychmiastowa pomoc w rozwiązywaniu problemów mieszkańców.

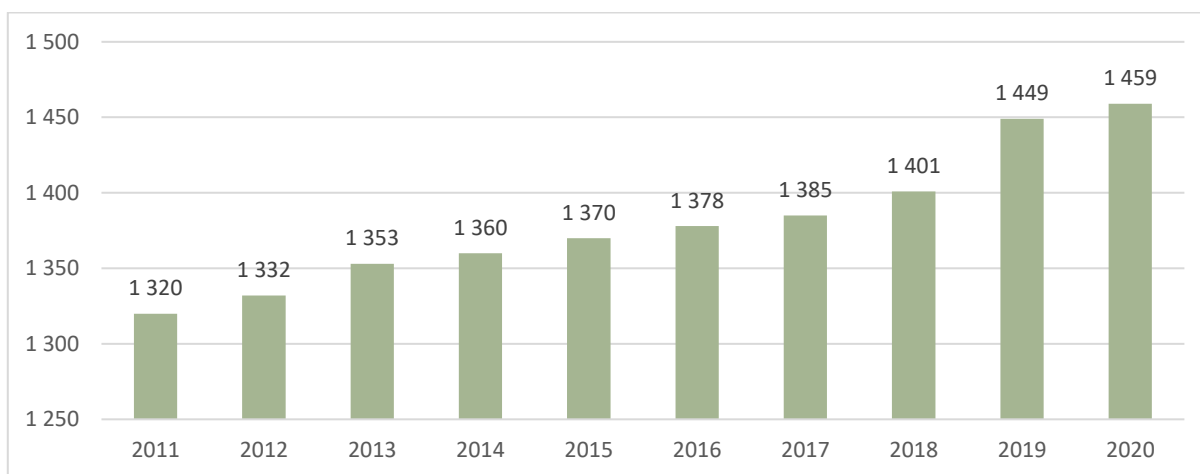
Na terenie gminy działają dwie jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej: w Jarocinie i Domostawie. Obie należą do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. OSP w Jarocinie do dyspozycji posiada 2 samochody, 5 motopomp, pилarkę, agregat i pompę szlamową, z kolei OSP w Domostawie jest wyposażona w jeden samochód, 2 motopompy, pompę szlamową i agregat. W 2020 r. odnotowano 32 akcje podjęte przez OSP w Jarocinie oraz 26 akcji, w których brała udział OSP w Domostawie, w 2021 r. zakupiono samochód średni ratowniczo-gaśniczy marki SCANIA.

Zasoby mieszkaniowe

Gmina Jarocin w okresie od 2011 do 2020 roku charakteryzowała się systematycznym rozwojem zabudowy mieszkaniowej. W ostatnim roku analizy liczba budynków mieszkalnych lub mieszkalno-usługowych zwiększyła się o 10. Zgodnie z danymi GUS w 2020 roku na terenie gminy zlokalizowanych było 1 459 obiektów, w których mieściły się 1 452 mieszkania o łącznej powierzchni użytkowej 144 905 m². Liczba budynków mieszkalnych w stosunku do roku 2011 zwiększyła się sumarycznie o 139 obiektów, przy czym należy zauważyć, że w roku 2019 nastąpił znaczny wzrost analizowanego wskaźnika (o 48 budynków).

W przypadku liczby mieszkań, izb oraz ogólnej powierzchni użytkowej mieszkań w okresie 2011-2020 zauważalna jest stała tendencja wzrostowa. Liczba mieszkań wzrastała średnio o 13 jednostek na rok.

Wykres nr 8. Liczba budynków mieszkalnych lub mieszkalno-usługowych w gminie Jarocin w latach 2011-2020.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Tabela nr 4. Liczba mieszkań, izb oraz powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie Jarocin w latach 2011-2020.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
mieszkania	1 325	1 338	1 363	1 373	1 384	1 392	1 400	1 416	1 438	1 452
izby	5 916	5 991	6 131	6 191	6 252	6 299	6 345	6 430	6 555	6 630
powierzchnia użytkowa mieszkań	128116	129850	133207	134663	136179	137254	138347	140275	143168	144905

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W przypadku przeciętnej powierzchni użytkowej 1 mieszkania, przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę, mieszkań na 1000 mieszkańców oraz przeciętnej liczby izb w 1 mieszkaniu w gminie Jarocin zauważalna jest tendencja wzrostowa. Wskaźniki te osiągnęły w 2020 roku poziom odpowiednio 99,8 m², 27,0 m², 270,5 m² oraz 4,57. Ww. wskaźniki kształtują się przeważnie pozytywnie na tle województwa podkarpackiego (z wyjątkiem mieszkań na 1000 mieszkańców) oraz porównywalnie z powiatem niżańskim i Polską (niższy wynik gmina Jarocin osiągnęła w przypadku wskaźników: mieszkania na 1000 mieszkańców oraz przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę). Optymistycznie wypadają wskaźniki dotyczące przeciętnej liczby

osób na 1 mieszkanie oraz przeciętnej liczby osób na 1 izbę. Charakteryzują się one tendencją spadkową, jednak w tym przypadku jest to zjawisko pozytywne i niższe wartości świadczą o lepszych warunkach mieszkaniowych ludności. Oba wskaźniki osiągały jednak mniej korzystne wartości w porównaniu do sytuacji w powiecie nizańskim, województwie podkarpackim oraz w Polsce. Szczegółowe dane prezentuje poniższa tabela.

Tabela nr 5. Wskaźniki dotyczące mieszkalnictwa dla gminy Jarocin w latach 2011-2020 oraz dla powiatu nizańskiego, województwa podkarpackiego i Polski w 2020 roku.

											powiat	województwo	Polska
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020	2020	2020
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	96,7	97,0	97,7	98,1	98,4	98,6	98,8	99,1	99,6	99,8	91,8	82,4	74,5
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	23,5	24,0	24,5	24,7	25,1	25,3	25,7	26,0	26,7	27,0	28,1	26,7	29,2
mieszkania na 1000 mieszkańców	242,6	247,0	250,4	251,3	254,9	256,4	259,6	262,1	267,7	270,5	306,0	324,1	392,4
przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	4,46	4,48	4,50	4,51	4,52	4,53	4,53	4,54	4,56	4,57	4,35	4,11	3,82
przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	4,12	4,05	3,99	3,98	3,92	3,90	3,85	3,81	3,74	3,70	3,27	3,09	2,55
przeciętna liczba osób na 1 izbę	0,92	0,90	0,89	0,88	0,87	0,86	0,85	0,84	0,82	0,81	0,75	0,75	0,67

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analizując powyższe dane, należy stwierdzić, że w ostatnich latach warunki mieszkaniowe ulegają systematycznej poprawie. Tendencja wzrostowa średniej powierzchni użytkowej mieszkania na osobę jest tendencją ogólnopolską, wynikającą z rozwoju społecznego i dążenia do poprawy jakości życia mieszkańców. Ogólnie na przestrzeni ostatnich 10 lat warunki mieszkaniowe w gminie ulegały systematycznej poprawie, można więc spodziewać się dalszego rozwoju gminy w tym zakresie.

W zasobie mieszkaniowym (komunalnym) gminy w roku 2020 znajdowało się 12 mieszkań, o łącznej powierzchni użytkowej 589 m². Od 2013 do 2020 roku ich liczba zwiększyła się o 2 obiekty, jednak od 2015 roku utrzymuje się na tym samym poziomie.

Tabela nr 6. Liczba mieszkań w zasobie komunalnym gminy Jarocin oraz ich łączna powierzchnia użytkowa w latach 2013-2020.

Rok	mieszkania ogółem	powierzchnia użytkowa mieszkań (m ²)
2013	10	568
2015	12	654
2016	12	654
2018	12	589
2020	12	589

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zabudowa na terenie gminy koncentruje się głównie w miejscowościach Jarocin (jednostka dominująca) oraz Domostawa (jednostka uzupełniająca). Zabudowa zagrodowa oraz mieszkaniowa jednorodzinna mieści się także po obu stronach głównych dróg pozostałych miejscowości. Najczęściej spotykanymi układami przestrzennymi są łańcuchówki. W gminie występuje także zabudowa rozproszona. Układ przestrzenny gminy determinuje przebieg głównych tras komunikacyjnych – drogi wojewódzkiej nr 878, drogi krajowej klasy G (stanowiącej drogę dojazdową do drogi ekspresowej S19), dróg powiatowych oraz gminnych, a także uwarunkowania przyrodnicze – rzeźba terenu.

Analiza uwarunkowań społecznych została opracowana na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego oraz Raportu o stanie Gminy Jarocin za rok 2020.

1.4. ANALIZA STANU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Wodociąg

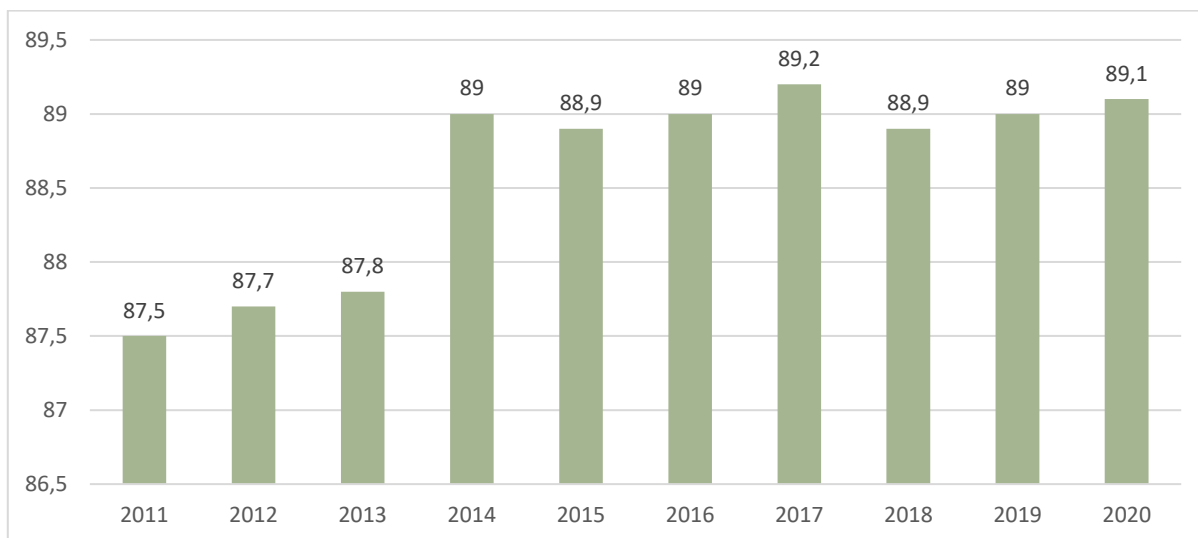
Długość sieci wodociągowej w gminie Jarocin wynosi 88,6 km, obejmuje ona 1 342 gospodarstwa domowe i korzysta z niej 95% ludności (dane za 2020 rok). Pozostałe gospodarstwa korzystają ze studni kopanych. Zgodnie z danymi, które prezentuje poniższa tabela można stwierdzić, iż zaopatrzenie w wodę na terenie gminy Jarocin jest wysokie. Długość sieci wodociągowej w gminie w 2019 roku analizy nieznacznie wzrosła, na przestrzeni lat (poza rokiem 2015 oraz 2018) rośnie także liczba przyłączy, a co za tym idzie coraz więcej wody jest dostarczane do gospodarstw domowych. Od 2011 roku procentowy udział korzystających z instalacji wodociągowej w ogólnej liczbie ludności w gminie Jarocin zwiększył się o 1,6 pkt procentowego. Ludność gminy Jarocin zaopatrywana jest w wodę z gminnej sieci wodociągowej z dwóch ujęć: Jarocin oraz Katy. Ujęcia wody w miejscowościach Jarocin oraz Katy składają się z dwóch czynnych studni wierconych. W ww. obrębach zlokalizowane są także stacje uzdatniania wody.

Tabela nr 7. Charakterystyka infrastruktury wodociągowej w gminie Jarocin w latach 2011-2020.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
długość czynnej sieci rozdzielczej (km)	87,7	87,7	87,7	87,7	87,7	87,7	87,7	87,7	88,6	88,6
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt.)	1 279	1 296	1 308	1 322	1 306	1 327	1 351	1 311	1 327	1 342
woda dostarczona gospodarstwom domowym (dam ³)	111,7	114,9	110,5	113,8	120,8	119,5	121,2	124,2	128,6	130,0
ludność korzystająca z sieci wodociągowej (osoba)	4 779	4 749	4 779	4 861	4 825	4 833	4 810	4 803	4 783	4 785
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca (m ³)	20,4	21,1	20,4	20,9	22,2	22,0	22,4	23,1	23,9	24,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres nr 9. Procentowy udział korzystających z instalacji wodociągowej w ogólnej liczbie ludności w gminie Jarocin w latach 2011-2020.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Kanalizacja

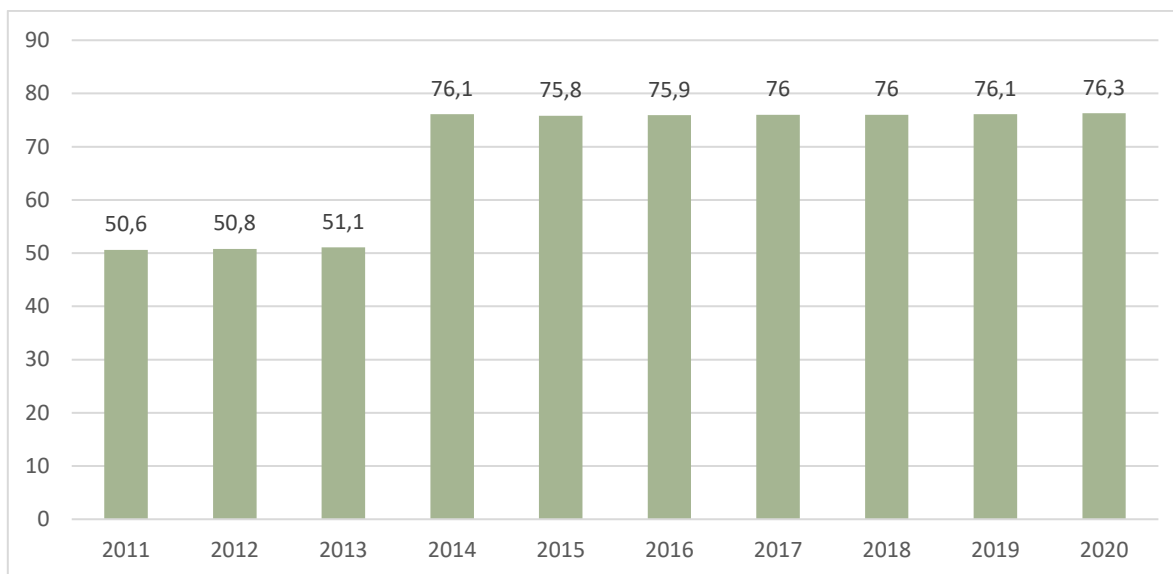
W obecnej chwili długość sieci kanalizacyjnej w gminie Jarocin wynosi 101,9 km i obsługuje ona 1 147 budynków mieszkalnych. Kanalizacja funkcjonuje w systemie grawitacyjno-ciśnieniowym. Budynki, które nie są podłączone do sieci odprowadzają ścieki do szamb lub do przydomowych oczyszczalni ścieków. Mieszkańcy korzystają ze 126 indywidualnych wiejskich oczyszczalni ścieków (stan na 2021 r.). Na terenie gminy mieści się mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków w Jarocinie. Została ona rozbudowana w 2018 roku, w rezultacie średnia przepustowość wynosi 400 m³/dobę, a maksymalna 450 m³/dobę. Wyposażenie w system kanalizacji sanitarnej w gminie jest na wysokim poziomie, w 2020 r. z sieci korzystało 76,3% mieszkańców.

Tabela nr 8. Charakterystyka infrastruktury kanalizacyjnej w gminie Jarocin w latach 2011-2020.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
długość czynnej sieci kanalizacyjnej (km)	94,0	94,0	94,0	94,0	94,0	94,0	94,0	100,0	101,9	101,9
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt.)	974	981	987	997	978	981	993	990	999	1 147
ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną (dam ³)	bd	bd	bd	bd	87,3	96,4	98,7	100,8	100,5	101,1
ścieki odprowadzone (dam ³)	76	83	88,0	90,0	85,0	92,0	94,0	95,0	100,0	102,0
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej (osoba)	2 762	2 754	2 780	4 159	4 116	4 118	4 100	4 105	4 090	4 098

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres nr 10. Procentowy udział korzystających z instalacji kanalizacyjnej w ogólnej liczbie ludności w gminie Jarocin w latach 2011-2020.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Gaz

Gmina Jarocin nie posiada sieci dystrybucji gazu ziemnego. Mieszkańcy gminy korzystają z indywidualnych zbiorników na gaz. Wybrane placówki publiczne eksploatują gaz płynny propan, jest również możliwość poboru gazu magazynowanego w stacjonarnych zbiornikach.

Ciepłownictwo

Na terenie gminy budynki ogrzewane są tylko lokalnymi i grupowymi źródłami ciepła o różnorodnym paliwie energetycznym. Brak jest zbiorczych systemów ciepłowniczych. Źródła ciepła oparte są na kotłach węglowych zasilanych biomasą oraz sporadycznie na piecach kaflowych. Mieszkańcy wykorzystują odpady z produkcji prowadzonej przez liczne zakłady drzewne i stolarskie, a także drewno z własnych działek lub wspólnot serwitutowych.

Elektroenergetyka

Przez obszar gminy Jarocin przebiega linia wysokiego napięcia 110 kV „Stalowa Wola – Janów Lubelski”. Obszar gminy obsługiwany jest przez sieć linii napowietrznych średniego napięcia:

- 15 kV „Janów Lubelski – Stalowa Wola”,
- 15 kV „Biłgoraj – Harasiuki – Ciosmy”,
- 15 kV „Rudnik – Ulanów – Mostki”.

Energia elektryczna jest dostarczana z GPZ 110/15 kV Janów Lubelski, GPZ 110/15 kV Biłgoraj oraz GPZ 110/15 kV Rudnik do stacji transformatorowych 15/0,4 kV. Zaopatrzenie w energię należy do zadań Rzeszowskiego Zakładu Energetycznego S.A. – rejon Energetyczny Stalowa Wola.

Komunikacja

Głównym powiązaniem komunikacyjnym jest droga ekspresowa nr S19 łącząca przejście graniczne z Białorusią w Kuźnicy Białostockiej z granicą Słowacji w Barwinku (w budowie). Odcinek przebiegający przez gminę Jarocin (Lasy Janowskie – Zdziary) został oddany do użytkowania

październiku 2021 r. Przecina on zachodnią część gminy. W gminie zlokalizowana jest także droga wojewódzka nr 878. Ponadto na jej terenie mieszczą się następujące drogi powiatowe:

- 1036R Domostawa - Szwedry (L),
- 1037R Zdziary-Mostki Bukowa (L),
- 1038R Majdan Golczański - Golce (L),
- 1039R Jarocin - Ulanów (L),
- 1040R Szyperki-Mule (L),
- 1041R Jarocin - Huta Krzeszowska (L),
- 1043R Mule - Golce (L),
- 1044R Golce - Kurzyna Średnia (L)
- 1049R DK19-Szyperki-Jarocin (L)

Droga ekspresowa, wojewódzka oraz wszystkie drogi powiatowe posiadają nawierzchnię asfaltową. Długość dróg powiatowych w gminie wynosi 44,2 km. Spośród 84,2 km dróg gminnych nawierzchnię asfaltową posiada 42,8 km, utwardzoną 6,8 km, natomiast nieutwardzoną 34,6 km. Oznacza to, że ok. 59% dróg gminnych została utwardzona. System drogowy zaspokaja potrzeby mieszkańców gminy, jednak jego stan techniczny wciąż wymaga remontów z uwagi na liczne pęknięcia oraz ubytki w nawierzchni lub całkowity brak nawierzchni utwardzonej. W związku z powyższym na terenie gminy prowadzone są kolejne remonty, przebudowy i rozbudowy infrastruktury komunikacyjnej. W obszarach objętych zmianą studium w latach 2021-2022 wykonano drogi gminne o nawierzchni utwardzonej bitumicznej. Drogi te mają na celu zapewnienie obsługi komunikacyjnej dla nowo wyznaczonych terenów budowlanych zlokalizowanych tych dróg. Poniższe fotografię prezentują wykonane inwestycje przez Gminę Jarocin.

Fot. 1 Droga gminna zlokalizowana w miejscowości Jarocin

Fot. 2 Droga gminna zlokalizowana w miejscowości Jarocin

Fot.3 Droga gminna zlokalizowana w miejscowości Domostawa

Fot.4 Droga gminna zlokalizowana w miejscowości Domostawa**Tabela nr 9.** Wykaz dróg gminnych na terenie gminy Jarocin w roku 2021.

Lp.	Nr drogi	Przebieg drogi (nazwa drogi w km)	Długość (km)
1	102200 R	Szwedy – Madeje	1,8
2	102200R	Szwedy – Madeje	0,6
3	102201 R	Szwedy – Wołoszyny	1,5 - ulepszona
4	102202 R	Nalepy – Domostawa	4,1(0,35 ulepszona)
5	102203 R	Jarocin- Majdan Jarociński – Domostawa	3,9 - ulepszona
6	102204 R	Łoza – Graba – Jarocin	4,5 - ulepszona
7	102205 R	Wasile – Łoza	1,3
8	102206 R	Zdziary – Kutły	1,4 - ulepszona
9	102207 R	Majdan Golczański – Wasile	2,4 - ulepszona
11	102209 R	Majdan Golczański – Załomy Golczańskie	2,2 - ulepszona
12	102211 R	Golce – Rusiny – Dębowe - Górka	4,0 -ulepszona
13	102212 R	Zdziary - Szyperki	2,5
14	102213 R	Zdziary- II pas	3,1 (0,8 ulepszona)
15	102214 R	Szyperki - Podchoina	3,6 (0,35 ulepszona)
16	102215 R	Szyperki – kapliczka-boisko-Borki	1,3 (0,25 ulepszona)
17	102216 R	Szyperki –kapliczka – boisko-Borki	1,0
18	102217 R	Jarocin – Podchoina	3,2
19	102218 R	Zdziary - Kutły	2,3 (1,4 ulepszona)
20	102219 R	Jarocin Zadworze - Smutki	1,8 (0,5 ulepszona)
21	102220 R	Jarocin cmentarz – Majdan Jarociński	3,1 (0,5 ulepszona)
22	102221 R	Jarocin cmentarz - Lipniki - Podpory	3,2
23	102222 R	Jarocin – Stadion	0,8 ulepszona
24	102223 R	Domostawa - Maklaki	1,5 ulepszona
25	102224 R	Szwedy – Łązek	1,0 ulepszona
26	102225 R	Szwedy – Sędziaki rz. Bukowa	0,7 (o,5 ulepszona)
27	102226 R	Majdan – Mostki	2,2

Lp.	Nr drogi	Przebieg drogi (nazwa drogi w km)	Długość (km)
28	102227 R	Majdan – Mostki	1,6
29	102228 R	Jeże – Golce	3,6 (1,7 ulepszona)
30	102229 R	Psi Borek – Oleszki	3,3
31	102230 R	Psi Borek – Oleszki	0,5
32	102231 R	Psi Borek – Oleszki	0,6
33	102232 R	Golce – Ostrowskie	0,3 - Ulepszona
34	102233 R	Golce – Borsuczyny	0,9 (0,45 ulepszona)
35	102234 R	Golce-Podedwór-Babie Łaski	1,1
36	102235 R	Mostki-Podpory-Nalepy	2,6
37	102236 R	Sokale -Bukowa	3,5 ulepszona
38	102237 R	Mostki-Podpory-Graba	1,6
39	102238 R	Mostki-Podpory-Graba	1,6
40	102239 R	Katy wieś	0,9 - ulepszona
41	102240 R	Katy wieś	0,5 - ulepszona
42	102241 R	Katy Osiedle	0,4 - ulepszona
43	102242 R	Deputaty – Pęk	0,5 - ulepszona
44	102243 R	Domostawa - Nalepy	0,7 - ulepszona
45	102244R	Domostawa - Nalepy	0,3 - ulepszona
46	102245 R	Jarocin - Osiedle	0,72 –ulepszona
47	102246 R	Jarocin-Smutki-Cmentarz	0,72 – ulepszona

Źródło: dane Urzędu Gminy

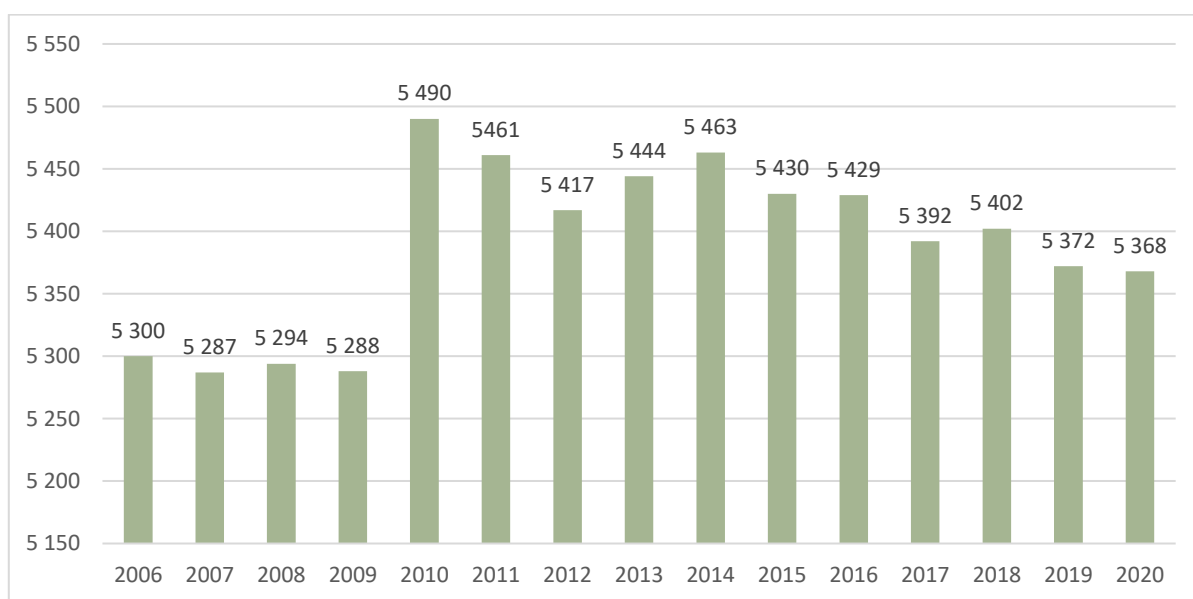
Transport publiczny zapewnia przede wszystkim PKS w Stalowej Woli, a także prywatne firmy, które stanowią uzupełnienie komunikacji między poszczególnymi miejscowościami. Zapewnione są połączenia z miastem wojewódzkim Rzeszów.

2. ANALIZA UWARUNKOWAŃ DEMOGRAFICZNYCH WRAZ Z PROGNOZĄ DEMOGRAFICZNĄ

2.1. ANALIZA UWARUNKOWAŃ DEMOGRAFICZNYCH

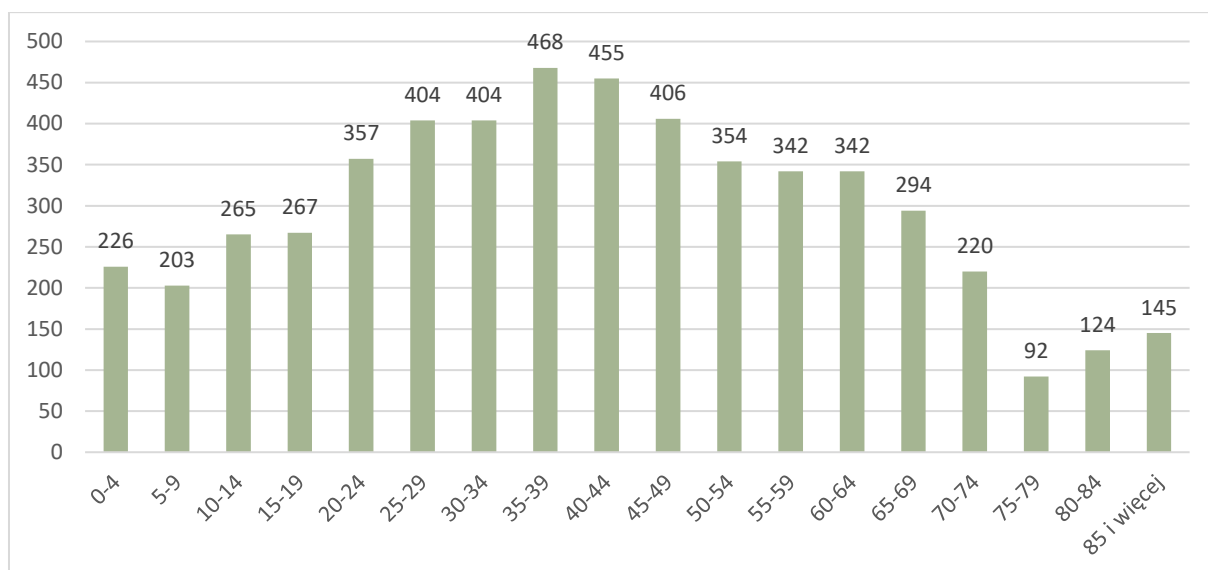
Zgodnie z danymi GUS w gminie Jarocin stan ludności na 31.XII.2020 r. osiągnął 5 368 osób. Gęstość zaludnienia w tym samym roku wynosiła 59 osób/km². Od 2006 roku obserwuje się wahania liczby mieszkańców, po krótkich okresach wzrostu następuje jej niewielki spadek. Sumarycznie, w porównaniu do roku 2006, liczba ludności zwiększyła się o 68 osób, czyli o około 1,3%. Największy przyrost miał miejsce w 2010 r. Od tego roku liczba ludności sumarycznie spadła o 122 osoby. W 2020 roku współczynnik feminizacji wyniósł 101.

Wykres nr 11. Liczba ludności w gminie Jarocin w latach 2006-2020.

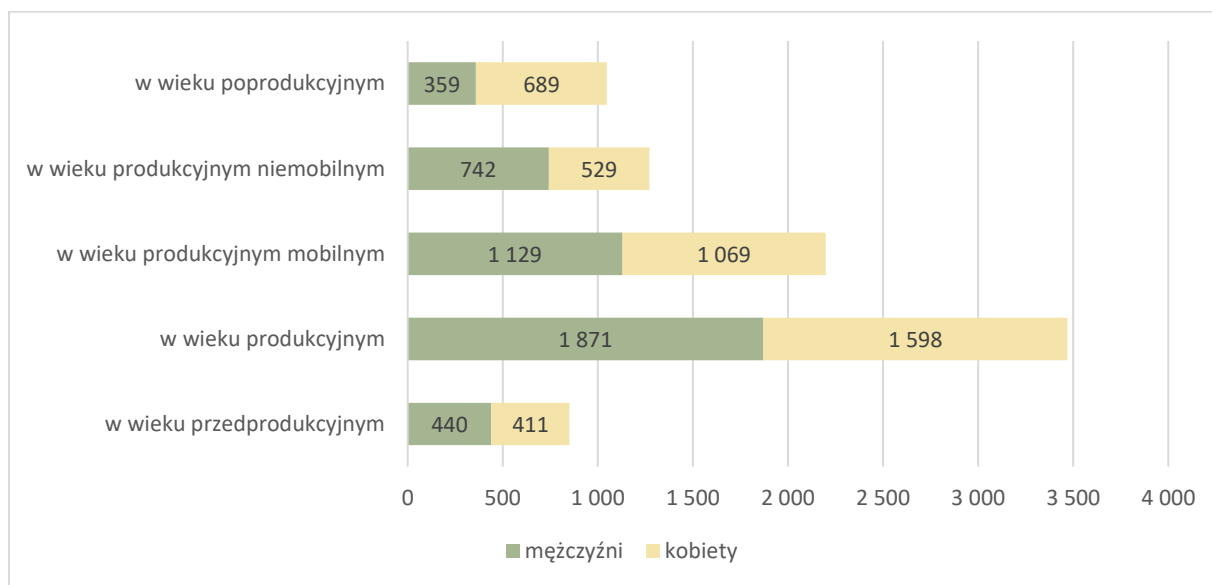
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na poniższym wykresie przedstawiono strukturę wieku mieszkańców gminy Jarocin w 2020 r., określoną na podstawie danych GUS. Najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku 35-39 lat (468 osób), a następnie w wieku 40-44 lata (455 osób). Na kolejnych miejscach plasują się grupy osób w wieku produkcyjnym – przede wszystkim w wieku 45-49 lat (406 osób), w wieku 25-29 lat (404 osoby) oraz w wieku 30-34 lata (404 osoby). Najmniej jest przedstawicieli grup wiekowych 75-79 lat oraz 80-84 lata. W połączeniu z przedstawionym w dalszej części opracowania wskaźnikiem przyrostu naturalnego, można określić społeczeństwo gminy jako populacja ustabilizowana.

Wykres nr 12. Liczba ludności według wieku w 2020 roku w gminie Jarocin.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wskaźnik obciążenia demograficznego dla gminy Jarocin, rozumianego jako liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosi 54,7 (dane na 2020 r.). Jest to wielkość nieznacznie mniejsza niż średnia dla powiatu (57,2) oraz mniejsza od średniej dla województwa podkarpackiego (63,7). Przez ostatnie 15 lat wskaźnik ten dla gminy Jarocin zmniejszył się o ok. 6,8 punktów procentowych.

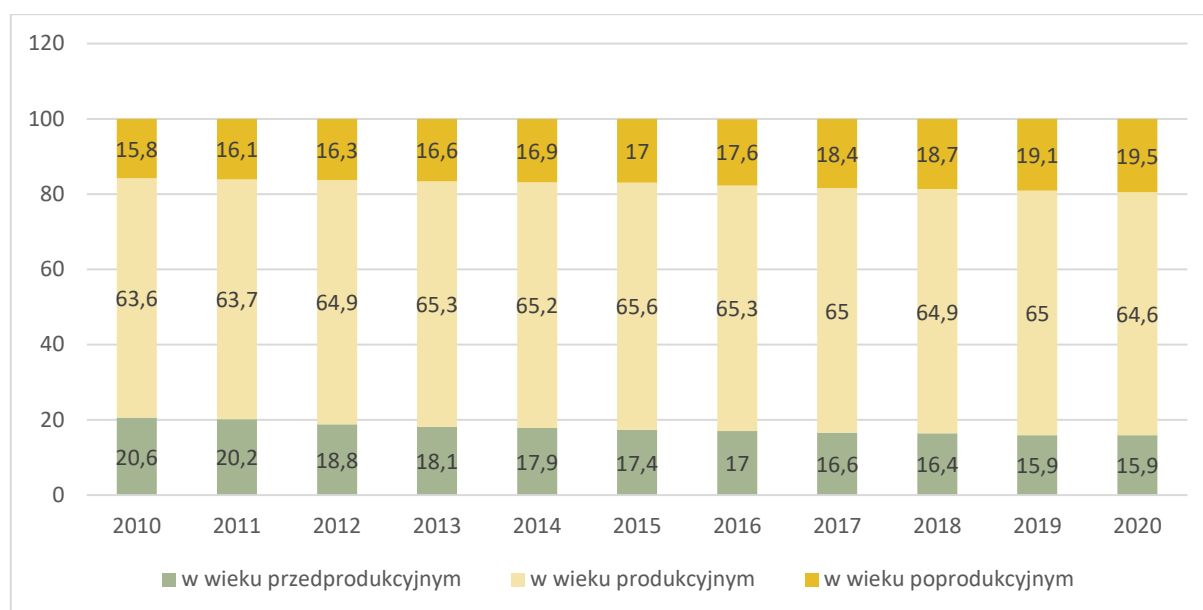
Wykres nr 13. Liczba ludności według wieku i płci w 2020 roku w gminie Jarocin.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W strukturze płci i wieku zauważalna jest istotna przewaga kobiet nad mężczyznami w wieku poprodukcyjnym (różnica 330 osób), co jest zjawiskiem powszechnym. Natomiast w grupie ludności w wieku produkcyjnym znacznie przeważają mężczyźni (różnica 273 osób). W przypadku ludności w wieku przedprodukcyjnym liczba przedstawicieli obu płci utrzymuje się na zbliżonym poziomie (z nieznaczną przewagą mężczyzn – różnica 29 osób).

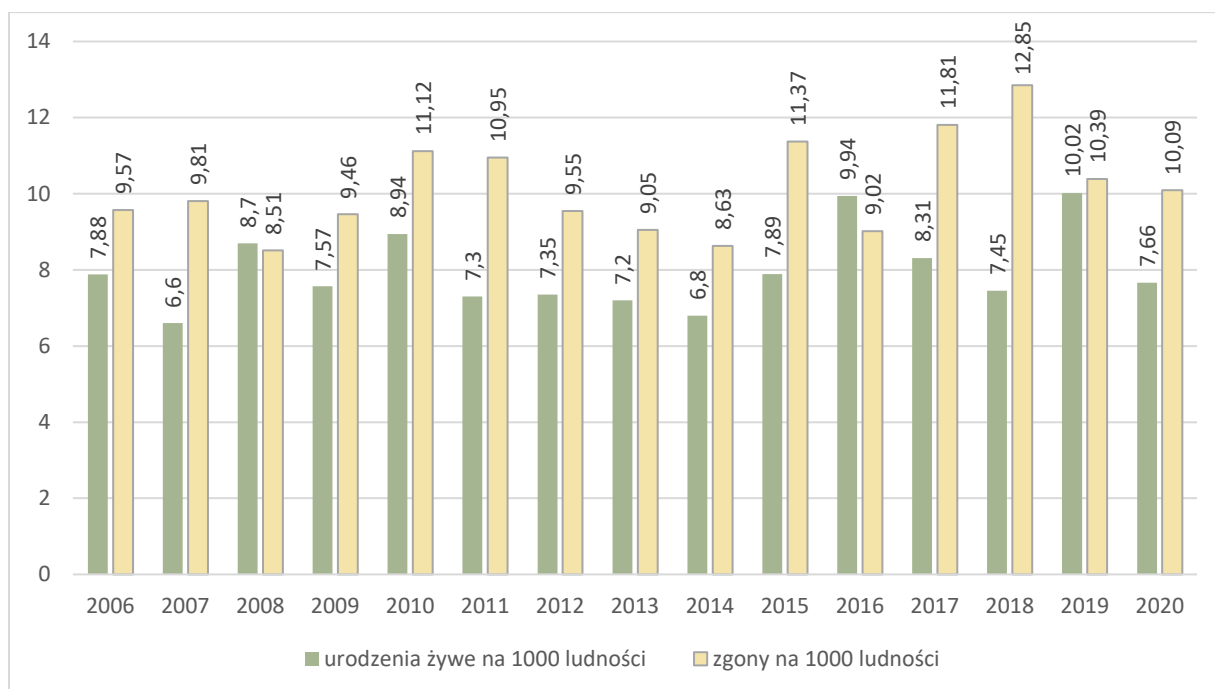
Zgodnie z danymi GUS liczba ludności w wieku produkcyjnym oraz poprodukcyjnym w ciągu ostatnich 15 lat uległa wzrostowi, z kolei liczba osób w wieku przedprodukcyjnym zmniejszyła się. W 2020 roku liczba osób w wieku przedprodukcyjnym wyniosła 851 osób, co stanowi spadek o 26,8% w stosunku do roku 2006. O 5,7% wzrosła liczba osób w wieku produkcyjnym, która w 2020 roku wyniosła 3 469 osób. Większemu wzrostowi w porównaniu do roku 2006 uległa liczba ludności w wieku poprodukcyjnym – o 22,4% (1 048 osób w 2020 roku). W ciągu ostatnich 10 lat analogicznie do liczby ludności kształtował się jej procentowy udział w ogólnej liczbie mieszkańców gminy. W okresie 2010-2020 udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności gminy zmniejszył się o ok. 4,7%. Inaczej kształtował się udział grup mieszkańców w wieku produkcyjnym oraz poprodukcyjnym – w porównaniu do roku 2010 wzrósł odpowiednio o 1% oraz 3,7%.

Wykres nr 14. Procentowy udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w gminie Jarocin w latach 2010-2020.

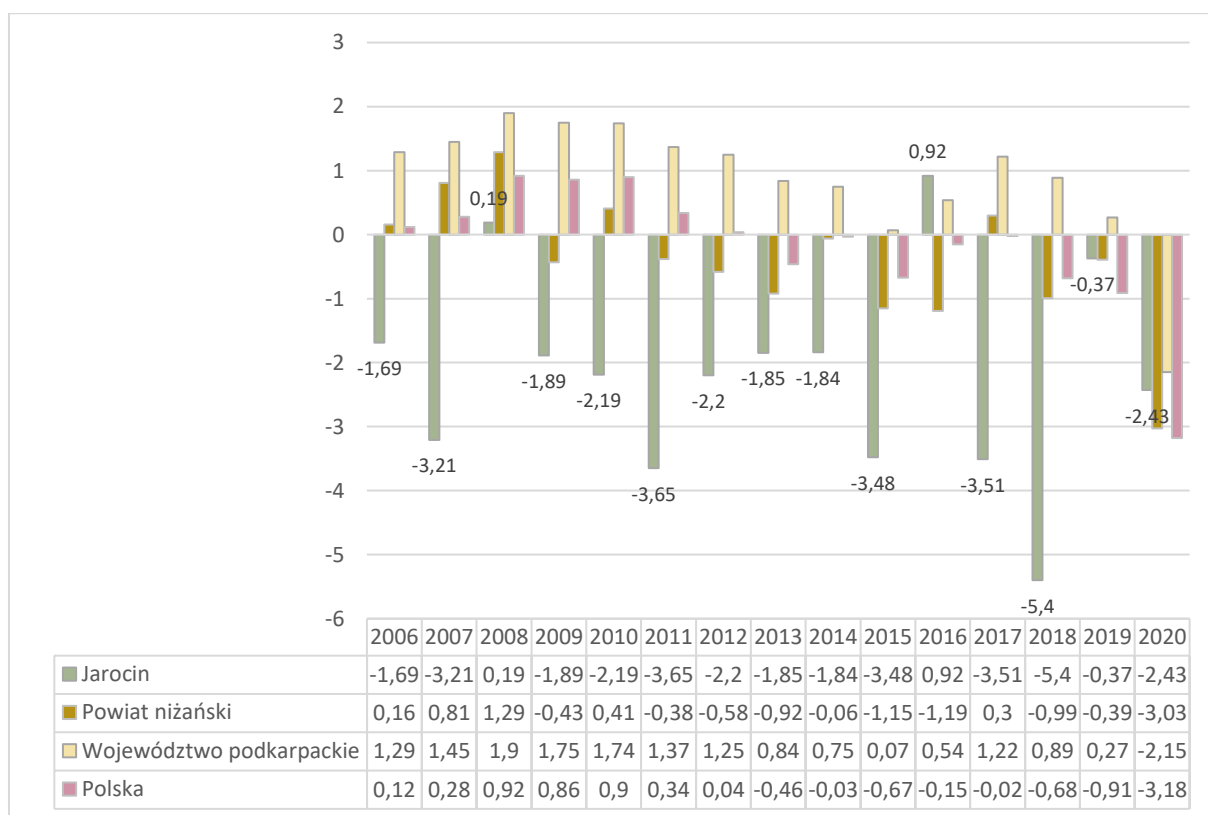

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Szczególnie istotne znaczenie dla liczebności społeczeństwa ma również przyrost naturalny. Uwarunkowany jest on liczbą urodzeń i zgonów w gminie. W 2020 roku w gminie wyniósł on -2,43 i był to lepszy wynik niż ten odnotowany dla powiatu (-3,03) oraz Polski (-3,18), jednak gorszy w porównaniu do województwa podkarpackiego (-2,15). W przeciągu ostatnich 15 lat przyrost naturalny na terenie gminy Jarocin był bardzo dynamiczny, wartości dodatnie osiągnął w 2008 oraz 2016 roku. Sumarycznie wahał się maksymalnie od -5,4 w roku 2018 do 0,92 w roku 2016.

Wykres nr 15. Urodzenia żywe/zgony na 1000 ludności w gminie Jarocin w latach 2006-2020.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres nr 16. Przyrost naturalny w gminie Jarocin w latach 2006-2020, na tle powiatu, województwa i kraju.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W kształtowaniu sytuacji demograficznej istotne znaczenie mają migracje. Analiza liczby zameldowań i wymeldowań w gminie Jarocin wskazuje, że od 2006 do 2020 r. rocznie liczba osób meldujących się wynosiła średnio 41, zaś wymeldowujących się 46 osób. W przypadku zameldowań przeważała liczba osób wprowadzających się ze wsi, natomiast w wypadku wymeldowań – liczba osób przeprowadzających się do miasta. Migracje zagraniczne każdego roku stanowią znikomą część ruchu migracyjnego. W okresie ostatnich 15 lat w gminie Jarocin łącznie z zagranicy zameldowało się 30 osób, a za granicę wymeldowało się 7 mieszkańców gminy. Zgodnie z danymi GUS ogółem saldo migracji w roku 2020 wynosiło -1, zatem nastąpił odpływ ludności do gminy. W okresie analizy saldo podlegało znacznym wahaniom, jednak w przeważającej części znajdowało się na ujemnym poziomie. Saldo migracji w przeliczeniu na 1000 osób w 2020 r. wynosiło -0,2.

Tabela nr 10. Saldo migracji w gminie Jarocin w latach 2006-2020.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
zameldowania ogółem	48	48	37	28	42	50	31	46	52	-	39	34	42	49	33
wymeldowania ogółem	79	49	32	30	42	59	43	37	46	-	60	47	33	59	34
saldo migracji	-31	-1	5	-2	0	-9	-12	9	6	-	-21	-13	9	-10	-1
saldo migracji na 1000 osób	-5,8	-0,2	0,9	-0,4	0,0	-1,6	-2,2	1,7	1,1	-	-3,9	-2,4	1,7	-1,9	-0,2
saldo migracji zagranicznych na 1000 osób	0,19	-0,19	0,00	0,57	0,55	0,73	0,18	0,00	0,73	-	0,55	0,37	0,37	0,19	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

2.2. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA

Zgodnie z prognozami Głównego Urzędu Statystycznego, dotyczącymi liczby ludności, do 2050 roku w powiecie nizańskim liczba ludności będzie sukcesywnie spadać, zarówno w części miejskiej, jak i wiejskiej. Przewiduje się, że w 2050 roku na terenach powiatu nizańskiego będzie zamieszkiwać 55 750 mieszkańców. Jest to o ok. 16% mniejsza liczba niż w roku 2020, kiedy to w jego granicach mieszkało 66 221 osób.

Tabela nr 11. Prognoza liczby ludności na rok 2020, 2025, 2030, 2035, 2040, 2045, 2050 dla powiatu nizańskiego.

		Prognoza na rok 2020	Prognoza na rok 2025	Prognoza na rok 2030	Prognoza na rok 2035	Prognoza na rok 2040	Prognoza na rok 2045	Prognoza na rok 2050
Powiat nizański	ogółem	66 343	65 344	64 103	62 517	60 562	58 273	55 750
	miasto	23 234	22 703	22 042	21 235	20 277	19 186	18 017
	wieś	43 109	42 641	42 061	41 282	40 285	39 087	37 733

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

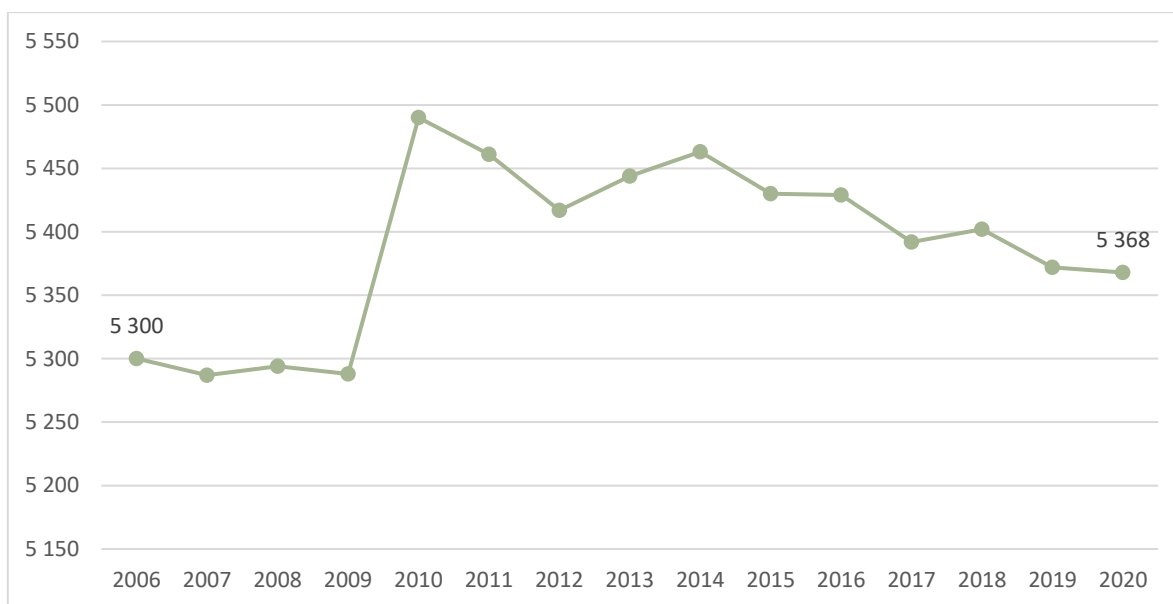
Analiza zmian w zaludnieniu gminy Jarocin w latach 2006-2020

Zgodnie z danymi GUS w 2020 roku gminę Jarocin zamieszkiwało 5 368 mieszkańców. W okresie od 2006 do 2020 roku obserwowany był wzrost liczby mieszkańców gminy łącznie o 68 osób. Oznacza to zwiększanie się liczby ludności średnio o 5 osób rocznie, czego efektem jest zwiększenie się liczby ludności o ok. 1,3% na przestrzeni 15 lat.

Tabela nr 12. Zmiana liczby mieszkańców gminy Jarocin w latach 2006-2020.

Rok	Liczba mieszkańców	Zmiana w stosunku do stanu w roku poprzednim
2006	5 300	-
2007	5 287	-13
2008	5 294	7
2009	5 288	-6
2010	5 490	202
2011	5461	-29
2012	5 417	-44
2013	5 444	27
2014	5 463	19
2015	5 430	-33
2016	5 429	-1
2017	5 392	-37
2018	5 402	10
2019	5 372	-30
2020	5 368	-4
Zmiana liczby mieszkańców w 2020 r. w stosunku do roku 2006		+68

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres nr 17. Zmiana liczby ludności w latach 2006-2020.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Prognoza liczby mieszkańców gminy Jarocin do roku 2050

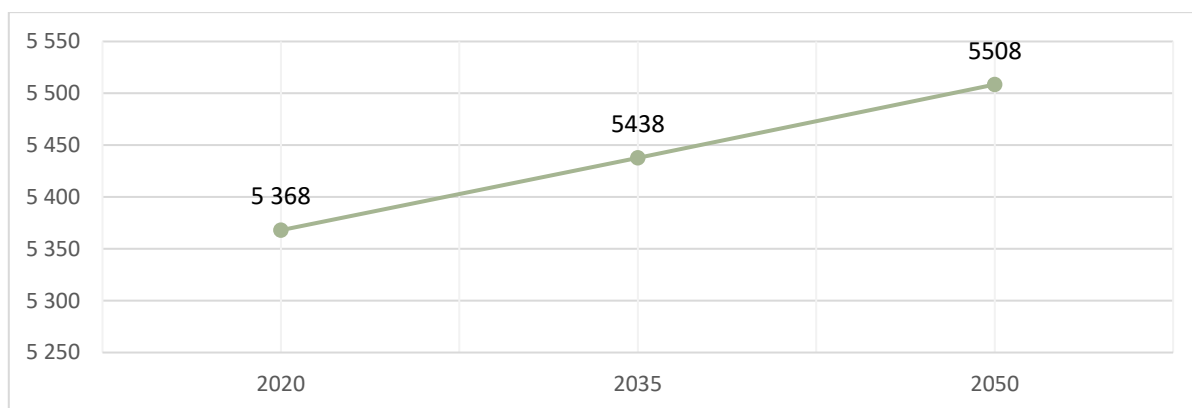
Dla zobrazowania zmienności i możliwych scenariuszy w zmianie ludności gminy Jarocin wskazane zostały dwa warianty prognozy demograficznej gminy, w oparciu o następujące założenia:

Wariant 1: Zmiana liczby ludności będzie stała w okresach piętnastoletnich i wynosić będzie tyle samo, ile zmiana w latach 2006-2020.

Wariant 2: Zmiana liczby ludności będzie proporcjonalna do prognozowanej zmiany liczby ludności części wiejskiej powiatu nizańskiego.

Wariant 1

Pierwszy wariant zakłada dalszy wzrost liczby mieszkańców w takim samym tempie w jakim liczba mieszkańców gminy wzrosła od 2006 roku. Na podstawie danych historycznych stwierdzono, iż liczba mieszkańców gminy Jarocin rośnie o 1,3% w okresach piętnastoletnich. Od roku 2006, kiedy liczba mieszkańców gminy Jarocin wynosiła 5 300 osób, nastąpił wzrost do 5 368 osób w roku 2020. Jeżeli ta tendencja zostałaby zachowana to liczba mieszkańców gminy Jarocin w roku 2050 wyniosłaby 5 508 osób – co stanowi wzrost 1,3% w okresach piętnastoletnich. Zatem prognozuje się, że w stosunku do roku 2020 liczba mieszkańców gminy zwiększy się o 2,6%.

Wykres nr 18. WARIANT 1 – prognozowana zmiana liczby mieszkańców gminy Jarocin do roku 2050.

Źródło: opracowanie własne.

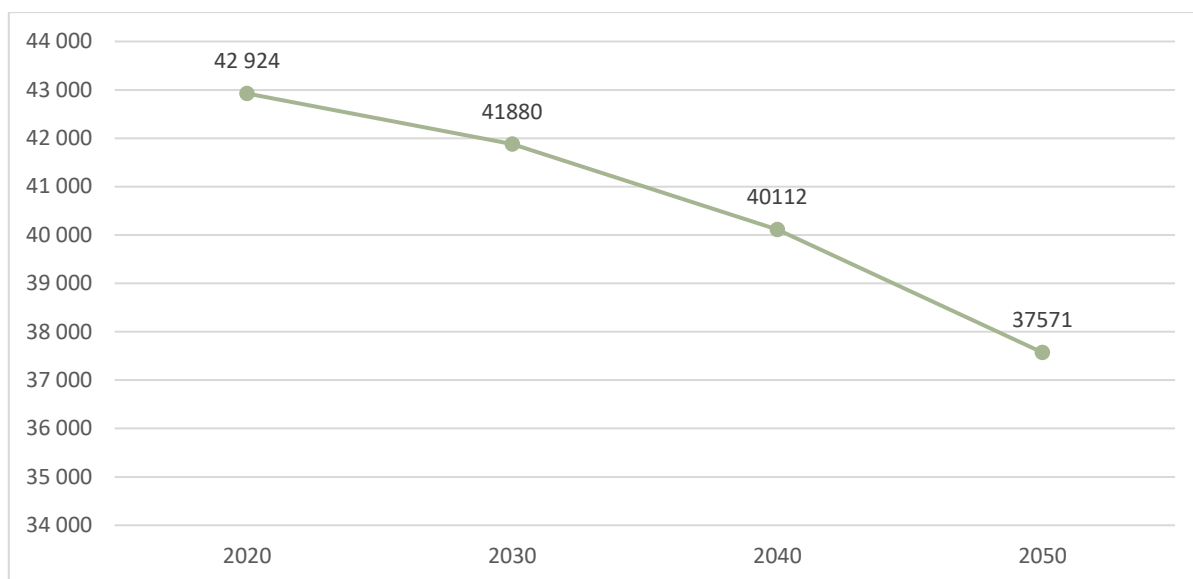
Wariant 2

Drugi wariant zakłada spadek liczby mieszkańców gminy w tempie równym prognozowanemu spadkowi dla części wiejskiej powiatu niżańskiego. Dla tego wariantu jako dane wyjściowe przyjęto prognozy opublikowane przez GUS w Banku Danych Lokalnych w 2014 roku. Zgodnie z tą prognozą w okresach 10 letnich następować będzie spadek liczby ludności odpowiednio o 2,43%, 4,22% oraz 6,33%. Zatem do roku 2050 liczba mieszkańców części wiejskiej powiatu zmniejszy się z obecnych 42 924 osób (dane GUS za rok 2020) do 37 571 osób w roku 2050, czyli nastąpi spadek liczby mieszkańców powiatu o ok. 12,5%.

Tabela nr 13. Prognoza liczby mieszkańców dla części wiejskiej powiatu niżańskiego.

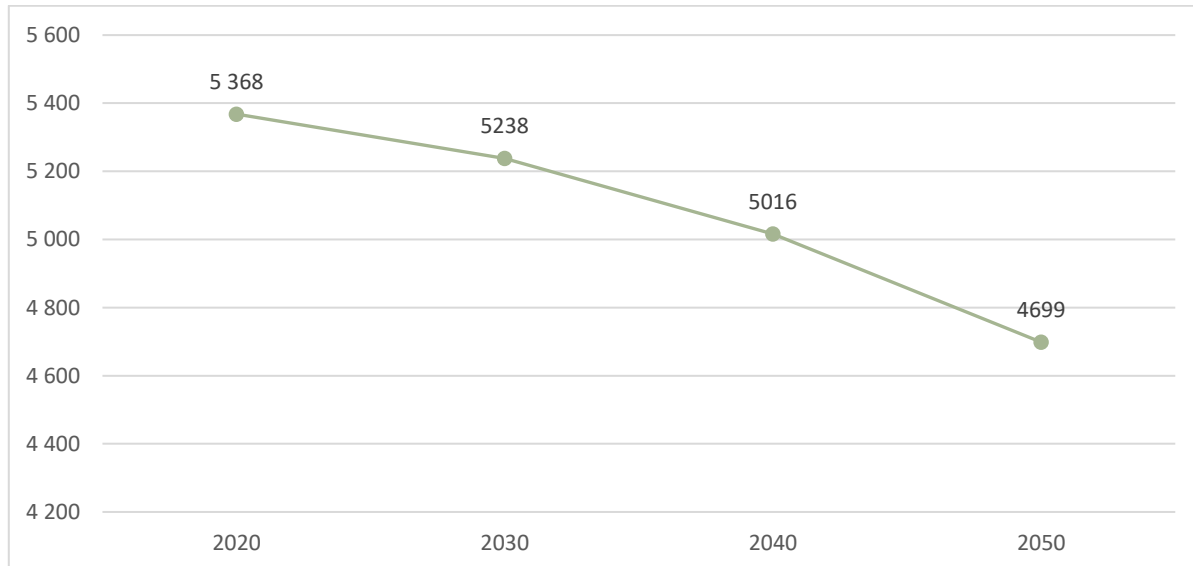
	Liczba mieszkańców części wiejskiej powiatu
Stan na rok 2020	42 924
Prognoza na rok 2030	41 880
Prognoza na rok 2040	40 112
Prognoza na rok 2050	37 571

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres nr 19. Prognoza liczby mieszkańców części wiejskiej powiatu nizańskiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Przyjęte w tym wariantcie założenie, tj. liczba mieszkańców gminy zmienia się proporcjonalnie do zmian powiatu nizańskiego, determinuje liczbę mieszkańców gminy Jarocin w roku 2050 na 4 699 osób, czyli spadek o ok. 12,5% w stosunku do roku 2020.

Wykres nr 20. WARIANT 2 – prognozowana zmiana liczby mieszkańców gminy Jarocin do roku 2050.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Podsumowanie wariantów

Rozpatrując powyższe warianty należy zaznaczyć, iż każdy z nich obarczony jest wadami związanymi z przyjętymi założeniami. Biorąc pod uwagę uwarunkowania gospodarcze, społeczne, środowiskowe oraz dane demograficzne, prognozuje się, iż do roku 2050 nastąpi wzrost liczby mieszkańców gminy zgodnie z wariantem I, tj. z prognozą demograficzną dla gminy Jarocin na

podstawie zmian w ostatnich 15 latach. Zatem do 2050 r. zakłada się zwiększenie liczby ludności gminy Jarocin do 5 508 osób tj. o 2,6%. Za wzrostem liczby ludności przemawiają następujące argumenty:

- Lokalizacja gminy w strefie silnego oddziaływania miasta powiatowego – Niska,
- Silnie rozwinięty system komunikacyjny, zapewniający połączenie z większymi miastami w województwie, nowo powstała droga ekspresowa S19, która diametralnie skraca czas dojazdu do najbliższych ośrodków miejskich – zwiększenie atrakcyjności terenów dla inwestorów, w konsekwencji pojawienie się nowych miejsc pracy,
- Niskie ceny działek budowlanych (w porównaniu do terenów w mieście Nisko, Stalowa Wola czy Janów Lubelski) – pozytywnie wpłynie na rozwój budownictwa mieszkalnego jednorodzinnego,
- Wydzielanie przez gminę dróg gminnych oraz planowany rozwój sieci infrastruktury technicznej (której wyposażenie już obecnie znajduje się na wysokim poziomie),
- Korzystna sytuacja demograficzna gminy – wzrost liczby ludności,
- Zainteresowanie ze strony przyszłych inwestorów-mieszkańców terenami budowlanymi usytuowanymi w odległości kilkunastu kilometrów od większych ośrodków miejskich,
- Zwiększające się dochody w budżecie gminy,
- Różnorodne i cenne przyrodniczo środowisko naturalne (obecność kompleksów leśnych, dolin rzecznych),
- Większe zainteresowanie spędzaniem wolnego czasu na obrzeżach terenów miejskich, rozwój agroturystyki, budowa infrastruktury służącej rekreacji (boisk sportowych, ścieżek rowerowych, kąpielisk),
- Wysoki poziom bezpieczeństwa na terenie gminy,
- Duży udział ludności w wieku produkcyjnym,
- Rozwój polityki prospołecznej i prorodzinnej w kraju.

3. ANALIZA MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA PRZEZ GMINĘ WYKONANIA SIECI KOMUNIKACYJNEJ I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, A TAKŻE INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ, SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH GMINY.

3.1. BUDŻET GMINY

Zgodnie z danymi GUS dochody Gminy Jarocin w 2020 r. wynosiły 39,77 mln zł. W okresie ostatnich 10 lat wysokość dochodów Gminy znajdowała się na różnym poziomie. W latach 2012, 2014-2017 oraz 2019-2020 ich wartość wzrastała, w pozostałych okresach następował niewielki spadek. Jednak w stosunku do 2011 dochody zwiększyły się o 24,59 mln zł. W związku ze wzrostem dochodów w gminie, w 2020 r. można było zanotować również najwyższe od 10 lat wydatki budżetu i to niemal każdego rodzaju. W 2020 r. wydatki wynosiły 36,86 mln zł, a ich ogólny poziom w poszczególnych latach ulegał wahaniom. W stosunku do roku 2011 poziom wydatków, podobnie jak dochodów, zwiększył się o 17,35 mln zł.

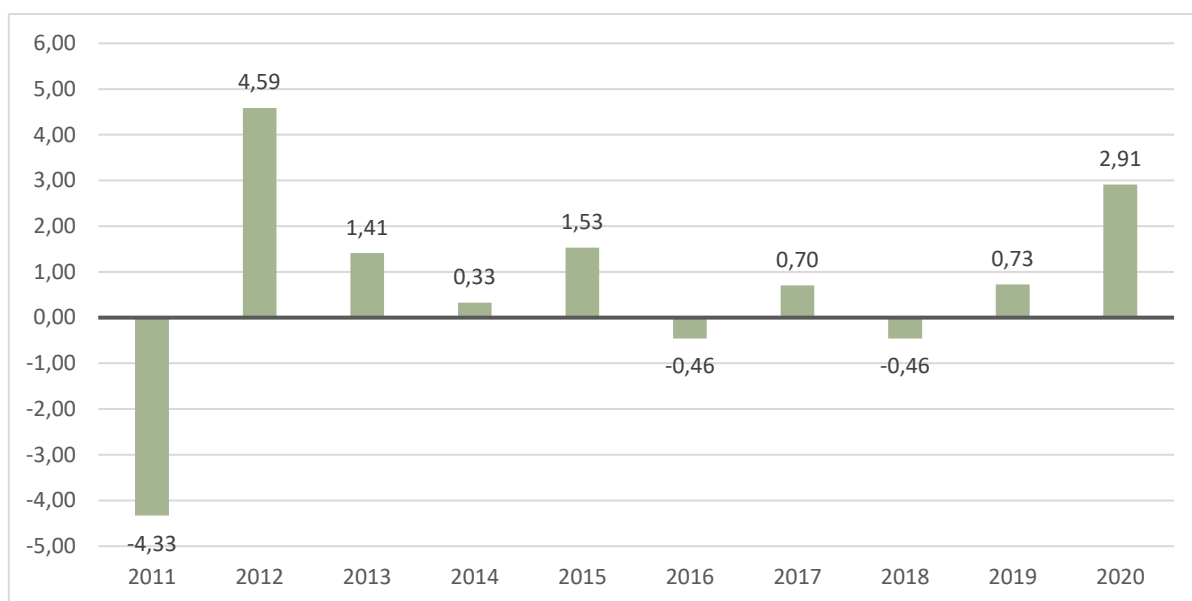
Tabela nr 14. Dochody i wydatki budżetu gminy Jarocin wg działów w latach 2011-2020.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	mln zł	mln zł	mln zł	mln zł	mln zł	mln zł	mln zł	mln zł	mln zł	mln zł
Dochody										
Dochody ogółem	15,18	17,87	14,44	14,93	15,51	18,64	22,73	22,45	25,08	39,77
Dochody majątkowe	2,61	4,61	0,93	0,69	0,44	0,74	3,16	1,56	1,57	14,51
Dochody własne	1,88	2,01	2,10	2,50	2,84	2,81	3,22	3,66	4,87	10,97
Subwencja ogólna	7,61	7,94	8,23	8,15	8,69	8,93	9,09	9,59	9,94	10,73
Dotacje	5,69	7,92	4,11	4,28	3,98	6,90	10,41	9,21	10,28	18,08
Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych	1,85	4,72	0,98	0,89	0,30	0,00	3,14	1,48	1,13	11,44
Wydatki										
Wydatki ogółem	19,51	13,28	13,03	14,61	13,97	19,11	22,02	22,91	24,36	36,86
wydatki majątkowe ogółem	8,92	1,97	1,78	2,81	1,82	3,96	5,55	5,07	5,11	16,13
wydatki majątkowe inwestycyjne	8,92	1,96	1,78	2,81	1,78	3,96	5,55	4,62	5,11	15,72
wydatki bieżące ogółem	10,59	11,31	11,25	11,79	12,15	15,14	16,47	17,85	19,24	20,73
wydatki bieżące na wynagrodzenia	4,31	4,37	3,82	3,75	3,91	4,06	4,05	4,29	4,02	4,85
wydatki bieżące na pochodne od wynagrodzeń	0,79	0,90	0,77	0,83	0,85	0,91	0,91	0,97	1,05	1,17
wydatki bieżące na zakup materiałów i usług	1,52	1,53	1,50	2,02	2,28	2,03	2,20	2,82	3,58	3,46
dotacje ogółem	0,49	0,78	1,60	1,71	1,69	2,05	2,05	2,36	2,34	2,16
świadczenia na rzecz osób fizycznych	2,99	3,05	2,94	3,04	2,87	5,69	6,79	6,83	7,73	8,44
wydatki bieżące jednostek budżetowych ogółem	7,04	7,28	6,59	7,00	7,56	7,40	7,58	8,63	9,15	10,06
wydatki na obsługę długu (obsługa długu publicznego bez wypłat z tytułu gwarancji i poręczeń)	0,07	0,19	0,07	0,04	0,02	0,01	0,04	0,02	0,02	0,02

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

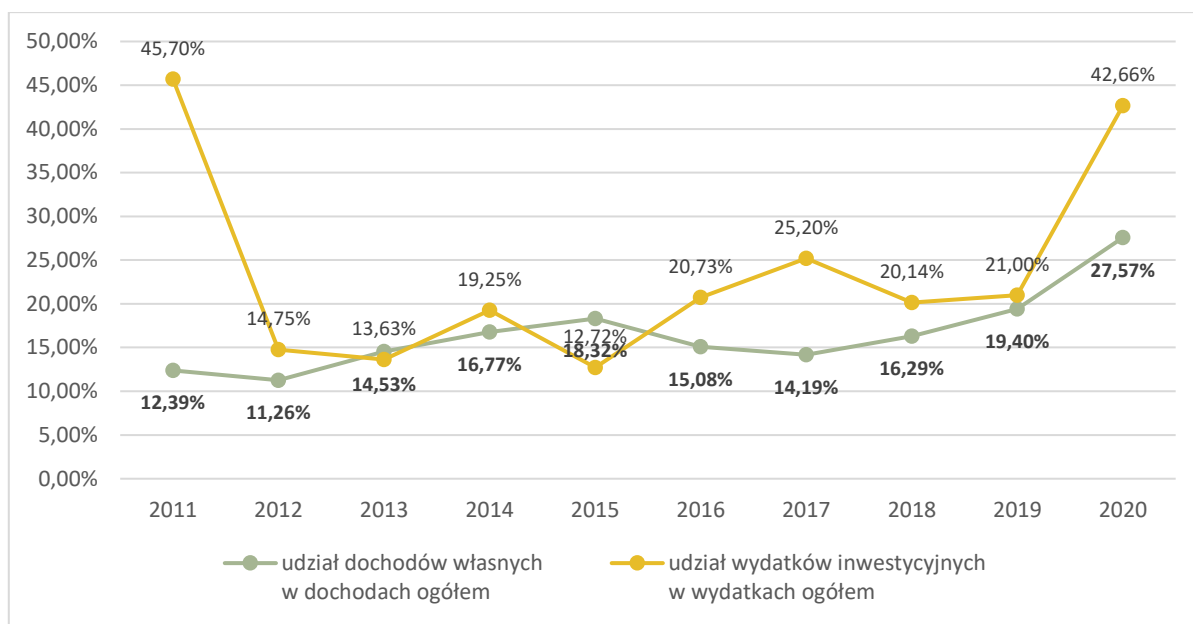
Relacje dochodów do wydatków na przestrzeni ostatnich 10 lat w gminie Jarocin kształtowały się na dość stabilnym poziomie. W latach 2012-2015, 2017 oraz 2019-2020 przeważały nadwyżki finansowe. Największy deficyt budżetowy zanotowano w 2011 roku, kiedy to wyniósł on -4,33 mln zł. W 2020 roku saldo dochodów i wydatków wynosiło 2,91 mln zł. Analizując poniższy wykres można stwierdzić, że Gmina prowadzi zrównoważoną gospodarkę inwestując uzyskane nadwyżki środków, a równocześnie nie dopuszczając do sytuacji nadmiernego deficytu budżetowego.

Wykres nr 21. Saldo dochodów i wydatków gminy Jarocin w latach 2011-2020 [mln zł].

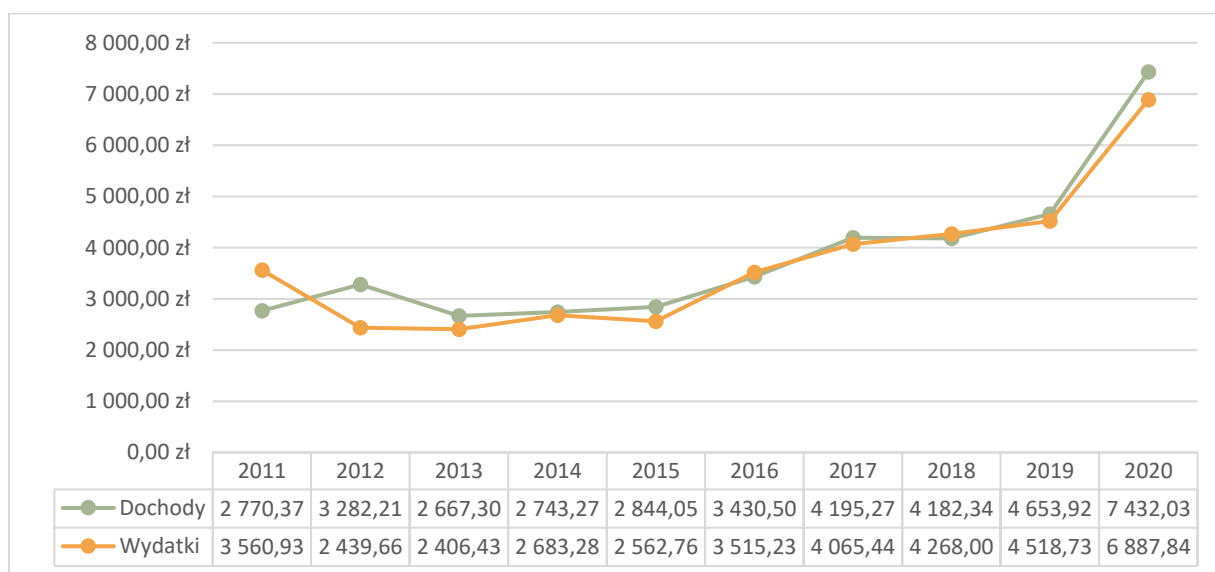
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Dla oceny zdolności finansowej gminy pod kątem możliwości finansowania zadań własnych z zakresu infrastruktury komunikacyjnej, społecznej i technicznej warto przeanalizować, jak kształtowały się wydatki w budżecie dotyczące inwestycji na przestrzeni ostatnich 10 lat. Poniżej przedstawiono zestawienie wskaźnika udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem oraz wskaźnika udziału dochodów własnych w dochodach ogółem, które pozwoli przeanalizować ww. zagadnienie. Z poniższych danych wynika, iż wskaźnik udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w latach 2011-2020 spadł z poziomu 45,70% do 42,66% (różnica 3,04%). W latach poprzednich zauważalne były jednak znaczne wahania przedmiotowego wskaźnika. Wskaźnik udziału dochodów własnych w dochodach ogółem na przestrzeni ostatnich 10 lat zwiększył się o ok. 15,18%.

Wykres nr 22. Dochody i wydatki budżetu gminy Jarocin (wybrane wskaźniki) w latach 2011-2020.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Dochody i wydatki gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca w ciągu ostatnich 10 lat kształtowały się analogicznie do wskaźników dochodów i wydatków ogółem. Można zatem stwierdzić, że mimo czasowych wahań, w porównaniu do roku 2011, zarówno jedno jak i drugie wzrosły. Dochody w przeliczeniu na jednego mieszkańca w roku 2020 wyniosły 7 432,03 zł, co stanowi wzrost o 4 661,66 zł w stosunku do sytuacji sprzed 10 lat. Wydatki natomiast ukształtowały się na poziomie 6 887,84 zł i wzrosły o 3 326,91 zł w porównaniu do roku 2011. Ogólny wzrost obu wskaźników na przestrzeni ostatnich 10 lat jest bardzo pozytywnym zjawiskiem, które daje dobre prognozy dla przyszłej sytuacji budżetu gminy.

Wykres nr 23. Dochody i wydatki na 1 mieszkańca w złotych w gminie Jarocin w latach 2011-2020.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3.2. WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA

Wieloletnia prognoza finansowa to dokument ukierunkowujący politykę finansową gminy w perspektywie najbliższych lat. Stanowi ona w znacznej mierze o możliwościach jej rozwoju, gdyż znajdują się w niej szacunkowe dane dotyczące przyszłych dochodów i wydatków gminy, weryfikowane corocznie. Dla gminy Jarocin Wieloletnia prognoza finansowa na lata 2022-2030 została uchwalona w grudniu 2021 roku i obejmuje prognozę kwoty długu, dane o planowanych wydatkach i prognozowanych dochodach oraz objaśnienia przyjętych wartości.

Tabela nr 15. Prognozowane wydatki i dochody w budżecie gminy Jarocin w latach 2022-2030.

	Dochody ogółem	Dochody bieżące	Dochody majątkowe	Wydatki ogółem	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe	Wynik budżetu
2022	30 898 086,31	21 388 586,31	9 509 500,00	36 511 513,19	19 900 318,00	16 611 195,19	-5 613 426,88
2023	20 900 500,00	20 900 500,00	0,00	20 670 326,82	18 670 326,82	2 000 000,00	230 173,18
2024	21 600 000,00	21 600 000,00	0,00	21 486 984,00	19 486 984,00	2 000 000,00	113 016,00
2025	22 833 016,00	22 833 016,00	0,00	22 720 000,00	20 620 000,00	2 100 000,00	113 016,00
2026	22 963 016,00	22 963 016,00	0,00	22 850 000,00	20 650 000,00	2 200 000,00	113 016,00
2027	23 033 016,00	23 033 016,00	0,00	22 920 000,00	20 670 000,00	2 250 000,00	113 016,00
2028	23 093 016,00	23 093 016,00	0,00	22 980 000,00	20 680 000,00	2 300 000,00	113 016,00
2029	23 148 016,00	23 148 016,00	0,00	23 035 000,00	20 685 000,00	2 350 000,00	113 016,00
2030	23 152 981,80	23 152 981,80	0,00	23 040 000,00	20 690 000,00	2 350 000,00	112 981,80

Źródło: opracowanie własne na podstawie Uchwały Nr XXX.211.2022 Rady Gminy Jarocin z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Jarocin na lata 2022-2030.

Zgodnie z WPF gminy Jarocin planuje się, że prognozowane wydatki i dochody w budżecie gminy od roku 2024 będą sukcesywnie wzrastać. Należy równocześnie zaznaczyć, że relacja dochodów do wydatków zakłada zrównoważony i bezpieczny rozwój gminy. Planowany budżet pozwoli stopniowo niwelować zadłużenie gminy. Należy także dodać, że istnieje możliwość pozyskiwania dodatkowych środków m.in. z UE w ramach bieżących konkursów organizowanych w celu podziału dotacji unijnych. Biorąc pod uwagę zagwarantowane środki w budżecie UE do roku 2020 oraz dodatkowy okres dwóch lat na wykorzystanie tych środków można założyć, że gmina utrzyma dotychczasowy stopień pozyskiwania dotacji, a tym samym zakładany budżet. Dodatkowo istnieje możliwość ubiegania się o dofinansowanie w kolejnych Programach Funduszy Europejskich wspierających rozwój państw członkowskich. Należy także pamiętać, że oprócz wysokości dochodów w budżecie bardzo istotna jest relacja między dochodami i wydatkami gminy. Od 2023 roku nie przewiduje się wystąpienia deficytu budżetowego. Przewidywany wzrost dochodów oznacza w przyszłości większe możliwości inwestycyjne, a co za tym idzie, także możliwość poprawy stanu infrastruktury społecznej, technicznej i komunikacyjnej, a w konsekwencji wzrost jakości życia mieszkańców.

Nowe tereny, przeznaczone do zainwestowania, powinny zostać wskazane wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych bądź w ich pobliżu, tak aby ich powstanie nie generowało dodatkowych kosztów związanych z wykupem gruntów pod drogi, budową dróg czy sieci infrastruktury technicznej. Tereny te w miarę możliwości powinny być wskazywane jako kontynuacja obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Przy wskazaniu nowych obszarów zabudowy uwzględnić należy również przebieg sieci wodociągowej, kanalizacyjnej czy telekomunikacyjnej. Z uwagi na prognozowany wzrost liczby mieszkańców gminy, a także wzrastające

dochody jej budżetu całkowicie uzasadnione są inwestycje w sieci oraz urządzenia ww. infrastruktury technicznej. W przypadku konieczności poniesienia przez gminę dodatkowych nakładów finansowych, te powinny zostać szczegółowo wskazane w prognozie skutków finansowych sporządzanej na etapie opracowania planu miejscowego. W przypadku gdy koszty okażą się zbyt duże można odstąpić od sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W przypadkach koniecznego poniesienia nakładów związanych z wprowadzeniem nowych terenów zabudowy zabezpieczenie środków odbywać się może poprzez wprowadzenie odpowiednich przedsięwzięć do Wieloletniej Prognozy Finansowej oraz sukcesywnego zapewnienia funduszy w bieżących uchwałach budżetowych. Środki na realizację ww. zadań pochodzić będą z wpływów podatkowych do gminy w poszczególnych latach, w tym z ewentualnego zwiększenia wpływów podatkowych wynikających ze zmiany Studium. Uzupełniając gmina starać się może o pozyskanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej, w szczególności z programu RPO, PROW lub funduszy Norweskich czy Szwajcarskich. W związku z powyższym i w związku z przeprowadzoną analizą nie przewiduje się zagrożenia związanego z brakiem możliwości finansowych gminy do etapowego wyznaczania terenów pod zabudowę, w szczególności infrastruktury technicznej.

4. BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ

Struktura funkcjonalno – przestrzenna Gminy Jarocin wynika głównie z jej położenia geograficznego, ukształtowania terenu, środowiska naturalnego a także otoczenia i powiązań z jednostkami sąsiednimi.

Szacując maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę w podziale na funkcje przyjęto, iż na terenie gminy Jarocin zapotrzebowanie na budynki mieszkaniowe będzie występowało zarówno w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej jak i w zabudowie zagrodowej. Nie przewiduje się realizacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Obecna struktura przestrzenna gminy daje podstawy do przyjęcia następujących założeń:

- 1) w ramach istniejących obszarów o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej preferowany jest rozwój zabudowy zagrodowej,
- 2) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna rozwijać się będzie w formie zintegrowanych przestrzennie osiedli peryferyjnie w stosunku do istniejących miejscowości lub jako nowe kolonie
- 3) wyznaczona w studium zabudowa rozproszona może rozwijać się zarówno jako zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna jak i jako zabudowa zagrodowa.

W niniejszym bilansie nie podjęto próby oszacowania zapotrzebowania na zabudowę usługową, produkcyjną czy letniskową, jednakże przy obliczeniach chłonności obszarów o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej jednostek osadniczych uwzględniono ewentualne występowanie tych funkcji.

W ramach realizacji powyższych funkcji mieszkaniowej i zagrodowej mogą powstawać budynki garażowe, gospodarcze i inwentarskie, których powierzchnia może być bardzo zróżnicowana i może zależeć od wielu czynników. Budynki te, zazwyczaj nie funkcjonują samodzielnie, nie wymagają więc zabezpieczenia oddzielnych terenów natomiast wymagają zabezpieczenia odpowiedniej powierzchni działki dla zabudowy podstawowej, co zostało uwzględnione w przeliczaniu powierzchni użytkowej zabudowy poszczególnych funkcji na maksymalne powierzchnie działek budowlanych. Zatem pomimo, iż wartości powierzchni użytkowej zabudowy nie uwzględniają powierzchni użytkowej budynków gospodarczych, garażowych i obsługi technicznej to przy wyznaczaniu nowych terenów uwzględniona została potrzeba zabezpieczania terenu pod te budynki w ramach funkcji podstawowej.

Zgodnie z prognozą demograficzną przedstawioną we wcześniejszych rozdziałach liczba mieszkańców gminy w 2050 roku może wzrosnąć do 5508 osób. Z kolei wskaźnik średniej powierzchni użytkowej mieszkania przypadającej na jednego mieszkańca może wzrosnąć do około 40,0 m². Tyle obecnie wynosi średnia europejska tego wskaźnika. Biorąc pod uwagę trendy i dynamikę zmian tego wskaźnika w latach poprzednich oraz prognozowany wzrost liczby ludności należy zakładać, że średnie standardy wzrosną. Zakłada się, że nie tylko nastąpi wzrost wskaźnika dla nowych budynków, ale również obecne budynki będą rozbudowywane, przebudowywane lub nastąpi wymiana zabudowy w celu podniesienia standardu życia mieszkańców. Zatem należy przyjąć, iż w roku 2050 w gminie potrzebne będzie **220 320 m²** powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych. Wartość ta wynika z iloczynu prognozowanej liczby mieszkańców gminy w roku 2050 i wskaźnika powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych przypadającej na jednego mieszkańca prognozowanego na rok 2050.

Uwzględniając fakt, iż obecnie w gminie powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych wynosi około **144 936 m²**, co wynika z iloczynu obecnej liczby mieszkańców (koniec 2020 roku) i wskaźnika powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych przypadającej na jednego mieszkańca na koniec roku 2017 (5368 osób x 27,0 m²/osobę) to zapotrzebowanie na nową zabudowę dla budynków mieszkalnych wynosi **75 384 m²**.

Dalej idąc, biorąc pod uwagę niepewność procesów rozwojowych, należy dopuścić możliwość zwiększenia zapotrzebowania o 30% tj. do wysokości **97 999 m²**.

Powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych obejmuje zarówno powierzchnię użytkową budynków mieszkalnych w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej, jak i powierzchnię użytkową budynków mieszkalnych w zabudowie zagrodowej. Ze względu na charakterystykę przestrzenną gminy oraz po dokonaniu analizy wydawanych pozwoleń na użytkowanie budynków należy przyjąć, iż stosunek zapotrzebowania na powierzchnię użytkową budynków mieszkalnych w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej do ich powierzchni w zabudowie zagrodowej będzie się miał jak 4:1. Przyjęty podział uwzględnia dotychczasowe tendencje potwierdzone danymi dotyczącymi pozwoleń na użytkowanie budynków jak i tendencją do zwiększania powierzchni gospodarstw rolnych a co za tym idzie zmniejszania zapotrzebowania na nowe budynki mieszkalne w zabudowie zagrodowej pomimo dalszego rolniczego rozwoju gminy. Dlatego też zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy budynków mieszkalnych wynosić będzie:

Dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 78 399 m²

Dla zabudowy zagrodowej 19 600 m²

Nie przewiduje się w gminie rozwoju zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, w związku z powyższym nie uwzględniono jej w powyższych wyliczeniach.

Oszacowanie możliwości lokalizowania, na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej nowej zabudowy, wyrażonej w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy

Za pomocą narzędzi GIS, przy wykorzystaniu aktualnych danych z ewidencji gruntów i budynków obliczono, iż w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych wolne od zabudowy jest ok 125 ha.

Dla wskazanych terenów przyjmuje się współczynnik zmniejszający 0,60, który pomniejszy wskazaną dostępność terenu ze względu na następujące uwarunkowania:

- a) część wskazanych terenów to grunty klasy III, na których zabudowa może być nieopłacalna dla właścicieli ze względu na dużą przydatność gleby do produkcji roślinnej oraz koszty

związane z wyłączeniem tych gruntów z produkcji, w tym ewentualny brak zgody na zmianę przeznaczenia gruntów klasy I-III na cele nierolnicze,

- b) część wskazanych terenów to obszary zagrożone ruchami masowymi, na których zakazuje się nowej zabudowy,
- c) część terenu należy pozostawić w użytkowaniu naturalnej zieleni i otuliny biologicznej cieków wodnych co wynika z walorów przyrodniczych gminy,
- d) część terenów może zostać zagospodarowana pod dojścia, dojazdy i drogi wewnętrzne,
- e) wielkości gruntów pozostających do dyspozycji inwestorów z uwagi na uwzględnienie geometrii działek jak i ich powierzchni (część działek o wysokim stosunku frontu do długości może nie zostać w pełni zagospodarowana).

Zatem ostatecznie chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych wynosi **75 ha**.

W celu obliczenia chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych gminy, w podziale na poszczególne funkcje zabudowy przyjęto następujące założenia:

- a) budynek mieszkalny w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej o powierzchni użytkowej 150 m² lokalizowany jest na działce o powierzchni 2000 m²,
- b) budynek mieszkalny w zabudowie zagrodowej o powierzchni użytkowej 170 m² lokalizowany jest na działce o powierzchni 4500 m²,
- c) budynki usługowe o średniej powierzchni 200 m² lokalizowane są na działkach o powierzchni 3500 m².

Z wyżej przyjętych założeń wynika, iż chłonność obszarów o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej jednostek osadniczych gminy Jarocin, w podziale na funkcje zabudowy wynosi:

- a) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN) – 6819 m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych;
- b) dla zabudowy zagrodowej (RM) – 20 458 m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych w zabudowie zagrodowej;
- c) dla zabudowy usługowej (U) – 5 455 m² powierzchni użytkowej budynków usługowych w zabudowie usługowej.

Oszacowanie chłonności, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

Gmina Jarocin jest w niewielkim stopniu pokryta obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Poza obszarami o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej jednostek osadniczych w planach tych wolne od zabudowy jest:

- a) 43 ha terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
- b) 4,5 ha terenów przeznaczonych pod zabudowę zagrodową,
- c) 6,5 ha terenów pod zabudowę usługową (brak potrzeby uwzględnienia w dalszych obliczeniach).

Przyjmując takie same lub zbliżone założenia odnośnie parametrów działek i powierzchni budynków jak w obszarach o w pełni wykształconej, zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, to w obszarach tych może powstać:

- a) 16 132 m² powierzchni użytkowej zabudowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej,
- b) 1 327 m² powierzchni użytkowej zabudowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych w zabudowie zagrodowej,

Wymienione powierzchnie prezentują chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, wyrażoną w m² powierzchni użytkowej zabudowy. Nadmienić należy również, że wskazane powierzchnie użytkowe nie dotyczą budynków gospodarczych i garażowych, które realizowane są w ramach uzupełnienia poszczególnych typów zabudowy. W niniejszym bilansie zakłada się, że budynki garażowe i gospodarcze występują zawsze łącznie z budynkami podstawowymi dla danego przeznaczenia terenu, a wskazane założenia dotyczące wielkości działek umożliwiają ich swobodną realizację.

Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę oraz sumy powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy.

	Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę w roku 2050 wyrażone w powierzchni użytkowej zabudowy [m ²]	Chłonność obszarów o w pełni wykształconej, zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej dla całej gminy wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy [m ²] (a)	Chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy (b)	Suma chłonności wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy (a+b)	Możliwość lokalizowania nowej zabudowy wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy [m ²]
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	78 399	6 819	16 132	22 951	MOŻLIWOŚĆ
zabudowa zagrodowa	19 600	20 458	1 327	21 785	BRAK

Źródło: Opracowanie własne.

Z powyższego zestawienia tabelarycznego wynika, iż maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę przekracza sumę powierzchni użytkowej zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Bilans z kolei wykazał brak możliwości wyznaczenia nowych

terenów zabudowy zagrodowej poza obszarami o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz poza obszarami wyznaczonymi na te cele w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Sytuacja taka wynika przede wszystkim z licznej podaży terenów przewidzianych pod te funkcje w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Wskazana w niniejszym bilansie możliwość lokalizowania nowej zabudowy wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy przekłada się przy zachowaniu wskazanych wcześniej powierzchni działek i budynków na możliwość wyznaczenia – 73,9 ha.

Powierzchnie te mogły by zostać z wskazane poza obszarami o w pełni wykształconej, zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej jednostek osadniczych oraz poza terenami wyznaczonymi na cele zabudowy w obowiązującym planie miejscowym gdyby nie fakt, iż obowiązujące Studium Gminy Jarocin zawiera już wprowadzone liczne tereny mieszkaniowej poza obszarami o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz poza obszarami wyznaczonymi w mpzp. Chłonność tych terenów wynosi około 32 369 m² powierzchni użytkowej zabudowy. Zatem ostatecznie możliwe jest do wyznaczenia 23 079 m² powierzchni użytkowej zabudowy co odpowiada możliwości wyznaczenia 30,7 ha terenów zabudowy mieszkaniowej.

5. PODSUMOWANIE

Analiza potrzeb i możliwości rozwoju gminy wraz z opracowanym bilansem terenów przeznaczonych pod zabudowę poza diagnozą stanu obecnego ma na celu również wskazanie możliwości potencjalnych kierunków rozwoju dla poszczególnych funkcji zabudowy, określając jednocześnie wytyczne do kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Wspomniane wytyczne w ramach możliwości lokalizacji nowej zabudowy zostały opracowane na podstawie przeprowadzonych wyliczeń przestrzennych, do których wykorzystano nowoczesne metody analiz przestrzennych dostępne w programach typu GIS.

Mając na uwadze stałe dążenie władz gminy do rozwoju gospodarczego oraz przyciągnięcia nowych mieszkańców, w tym poprzez realizację dróg gminnych zapewniających obsługę komunikacyjną dla nowo powstałych działek budowlanych, wskazuje się możliwość wyznaczenia nowych obszarów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej poza obszarami o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej jednostek osadniczych zgodnie z wynikami przeprowadzonego bilansu terenów.

Spis tabel:

Tabela nr 1. Porównanie udziału zatrudnionych w poszczególnych sektorach (rolniczym, przemysłowym i budownictwie, usługowym, finansowym) w roku 2020 w województwie podkarpackim oraz powiecie niżańskim. (Zgodnie z GUS wskaźnik liczony bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, duchownych i pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Dane łącznie z rolnictwem indywidualnym i pracującymi w organizacjach, fundacjach, związkach (SOF), według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności).....	4
Tabela nr 2. Procentowy udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON oraz procentowy udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektorów: medycznego, kreatywnego, przetwórstwa rolno-spożywczego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów w gminie Jarocin w latach 2011-2020.....	5
Tabela nr 3. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji PKD 2007 w gminie Jarocin w latach 2016-2021.....	6
Tabela nr 4. Liczba mieszkań, izb oraz powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie Jarocin w latach 2011-2020.	13
Tabela nr 5. Wskaźniki dotyczące mieszkalnictwa dla gminy Jarocin w latach 2011-2020 oraz	14
Tabela nr 6. Liczba mieszkań w zasobie komunalnym gminy Jarocin oraz ich łączna powierzchnia użytkowa w latach 2013-2020.....	14
Tabela nr 7. Charakterystyka infrastruktury wodociągowej w gminie Jarocin w latach 2011-2020.	15
Tabela nr 8. Charakterystyka infrastruktury kanalizacyjnej w gminie Jarocin w latach 2011-2020.	16
Tabela nr 9. Wykaz dróg gminnych na terenie gminy Jarocin w roku 2021.	20
Tabela nr 10. Saldo migracji w gminie Jarocin w latach 2006-2020.	26
Tabela nr 11. Prognoza liczby ludności na rok 2020, 2025, 2030, 2035, 2040, 2045, 2050 dla powiatu niżańskiego.	26
Tabela nr 12. Zmiana liczby mieszkańców gminy Jarocin w latach 2006-2020.	27
Tabela nr 13. Prognoza liczby mieszkańców dla części wiejskiej powiatu niżańskiego.	29
Tabela nr 14. Dochody i wydatki budżetu gminy Jarocin wg działów w latach 2011-2020.	32
Tabela nr 15. Prognozowane wydatki i dochody w budżecie gminy Jarocin w latach 2022-2030.	35

Spis wykresów:

Wykres nr 1. Liczba pracujących na 1000 osób w gminie wiejskiej Jarocin w latach 2010– 2020 (Liczba pracujących na 1000 osób ujmowana jest bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności).	3
Wykres nr 2. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 osób w gminie Jarocin w latach 2005-2020.	4
Wykres nr 3. Udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON w latach 2012-2021 [%].....	5
Wykres nr 4. Struktura rynku działalności gospodarczej prowadzonej przez osoby fizyczne, według sekcji PKD 2007 w gminie Jarocin w roku 2021.....	7
Wykres nr 5. Procentowy udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności.....	8
Wykres nr 6. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Jarocin w latach 2006-2021.	8
Wykres nr 7. Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie Jarocin w latach 2012-2020.	9
Wykres nr 8. Liczba budynków mieszkalnych lub mieszkalno-usługowych w gminie Jarocin w latach 2011-2020.	13

Wykres nr 9. Procentowy udział korzystających z instalacji wodociągowej w ogólnej liczbie	16
Wykres nr 10. Procentowy udział korzystających z instalacji kanalizacyjnej w ogólnej liczbie ludności w gminie Jarocin w latach 2011-2020.	17
Wykres nr 11. Liczba ludności w gminie Jarocin w latach 2006-2020.	22
Wykres nr 12. Liczba ludności według wieku w 2020 roku w gminie Jarocin.	23
Wykres nr 13. Liczba ludności według wieku i płci w 2020 roku w gminie Jarocin.	23
Wykres nr 14. Procentowy udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w gminie Jarocin w latach 2010-2020.	24
Wykres nr 15. Urodzenia żywe/zgony na 1000 ludności w gminie Jarocin w latach 2006-2020.	25
Wykres nr 16. Przyrost naturalny w gminie Jarocin w latach 2006-2020, na tle powiatu, województwa i kraju.	25
Wykres nr 17. Zmiana liczby ludności w latach 2006-2020.	28
Wykres nr 18. WARIANT 1 – prognozowana zmiana liczby mieszkańców gminy Jarocin do roku 2050.	29
Wykres nr 19. Prognoza liczby mieszkańców części wiejskiej powiatu nizańskiego.	30
Wykres nr 20. WARIANT 2 – prognozowana zmiana liczby mieszkańców gminy Jarocin do roku 2050.	30
Wykres nr 21. Saldo dochodów i wydatków gminy Jarocin w latach 2011-2020 [mln zł].	33
Wykres nr 22. Dochody i wydatki budżetu gminy Jarocin (wybrane wskaźniki) w latach 2011-2020.	34
Wykres nr 23. Dochody i wydatki na 1 mieszkańca w złotych w gminie Jarocin w latach 2011-2020.	34